Liceul Tehnologic "Ferdinand I" Râmnicu Vâlcea

Aleea Teilor, Nr. 1, Râmnicu Vâlcea

Revista Simpozionului județean "PERPETUUM EDU"

Revistă de specialitate

Numărul 1

Râmnicu Vâlcea, 2026

ISSN 3153 – 4007

ISSN-L 3153 – 4007

Editor: Liceul Tehnologic "Ferdinand I" Râmnicu Vâlcea

Publicație anuală, online: www.gsferdinand.ro

Contact: secretariatferdinand@yahoo.com

Adresa: Aleea Teilor, Nr. 1, Râmnicu Vâlcea

Locul apariției: Râmnicu Vâlcea

Frecvența: anuală

Revista Simpozionului județean "PERPETUUM EDU"

Coordonatori: prof. Lalu Mihaela Victoria, prof. Ochia Mădălina Camelia, prof. Ochia Florin, prof. Lalu Jany

Liceul Tehnologic "Ferdinand I" Râmnicu Vâlcea

ISSN 3153 – 4007

ISSN-L 3153 – 4007

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Prof. Lalu Mihaela Victoria

Prof. Ochia Mădălina Camelia

Prof. Ochia Florin Cristian

Prof. Mărgărita Antoanela

Prof. Preoteasa Ana Maria

Prof. Moscalu Carmen Cosmina

Prof. Damu Dragoș

Prof. Lalu Jany

Prof. Iliescu Raluca

Prof. Honcu Rodica

Responsabilitatea privind informaţiile prezentate în articole revine autorilor acestora.

CUPRINS

„La Școala cu Ceas” – tradiție și continuitate în educația geografică. De la experiența concursului la formarea competențelor pentru viitor 3

Prof. Diaconu Iulia, Inițiator al Concursului Național de Geografie „La Școala cu Ceas” Inspector școlar – Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea 3

Inteligența artificială în educație: oportunități și provocări pentru viitorul învățării 9

Prof. Drăghici Florinela, Școala Gimnazială ”Nicolae Bălcescu”, Sat Rotărăști 9

Methods and techniques for Teaching Grammar Creatively 11

Prof. Drăghici Florinela-Elena, Şcoala Gimnazială ,,Nicolae Bălcescu”, Sat Rotărăşti 11

Metode și tehnici inovative în predarea geografiei 14

Prof. Grecu Cristian Gheorghe, Școala Gimnazială ,,Nicolae Bălcescu”, Sat Rotărăşti 14

Educația elevilor – Fundament al dezvoltării personale și sociale 17

Prof. Lalu Jany, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Rm.Vâlcea 17

Rolul geografiei în formarea viitorului unui elev 20

Prof. Lalu Jany, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Rm.Vâlcea 20

Importanța învățământului tehnic în România: pilon al dezvoltării economice și sociale 22

Prof. Lalu Mihaela Victoria, Liceul Tehnologic ”Ferdinand I”, Rm.Vâlcea 22

Perfecționarea continuă a cadrelor didactice – o necesitate pentru o educație de calitate 24

Prof. Lalu Mihaela Victoria, Liceul Tehnologic ”Ferdinand I”, Rm. Vâlcea 24

Continuitatea intervenției logopedice în formarea și dezvoltarea elevului 27

Prof. Mărgărita Antoanela, Școala Gimnazială ,,Anton Pann”, Rm. Vâlcea 27

Cuvântul care apropie. Limba română, comunicarea și educația pentru egalitate 32

Prof. Moscalu Cosmina, Liceul Tehnologic ”Ferdinand I”, Rm. Vâlcea 32

Educația în era digitală – de la competența informatică la învățarea continuă 36

Prof. Ochia Florin Cristian, Colegiul Național de Informatică ”Matei Basarab”, Rm. Vâlcea 36

Școala într-o lume conectată. Educația pentru un comportament digital responsabil 40

Prof. Ochia Florin Cristian, Colegiul Național de Informatică ”Matei Basarab”, Rm. Vâlcea 40

Fizica dincolo de formule. Experimentul și curiozitatea ca motoare ale învățării continue 45

Prof. Ochia Mădălina Camelia, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Rm. Vâlcea 45

Studiu privind predarea Fizicii prin proiecte STEM pentru dezvoltarea competențelor secolului XXI 50

Prof. Ochia Mădălina Camelia, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Rm. Vâlcea 50

Utilizarea calculatorului în procesul de predare–învăţare–evaluare 52

Prof. Popescu Florina, Școala Gimnazială Nicolae Bălcescu, sat Rotărăști 52

Nevoia de „Altfel ” 54

Prof. Preoteasa Ana-Maria, Liceul Tehnologic ”Ferdinand I”, Rm. Vâlcea 54

Metoda Cubul în receptarea romanului ”Maitreyi” 56

Prof. Preoteasa Ana Maria, Liceul Tehnologic ,,Ferdinand I”, Râmnicu Vâlcea 56

„La Școala cu Ceas” – tradiție și continuitate în educația geografică. De la experiența concursului la formarea competențelor pentru viitor

Prof. Diaconu Iulia, Inițiator al Concursului Național de Geografie „La Școala cu Ceas”

Inspector școlar – Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea

Introducere

Într-o societate aflată într-o continuă transformare, școala are misiunea de a păstra valorile care și-au demonstrat relevanța în timp, dar și de a găsi modalități noi de a răspunde nevoilor generațiilor actuale de elevi. În acest context, educația nu poate fi privită ca un proces static, ci ca un demers aflat într-o permanentă devenire, în care tradiția și inovația se completează și se susțin reciproc.

Prin specificul său, geografia oferă un cadru deosebit de potrivit pentru o asemenea abordare. Situată la interferența dintre științele naturii și cele sociale, geografia valorifică elemente de matematică, informatică, istorie, economie și științe ale mediului, contribuind la formarea unei perspective complexe asupra lumii. Studierea spațiului geografic presupune nu numai acumularea unor informații, ci și observarea, interpretarea, compararea și corelarea acestora, precum și capacitatea de a înțelege relațiile dintre natură și societate.

În această perspectivă se înscrie Concursul Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas”, desfășurat la Râmnicu Vâlcea și organizat de Școala Gimnazială „Take Ionescu”, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea și cu sprijinul instituțiilor educaționale competente. Prin continuitatea sa de peste două decenii, concursul constituie un exemplu relevant de proiect educațional care a reușit să păstreze o tradiție, adaptându-se în același timp schimbărilor din învățământul contemporan.

Destinat elevilor interesați de geografie și istorie, concursul oferă un cadru în care cunoștințele dobândite la clasă sunt valorificate într-o situație de evaluare diferită de cea obișnuită. Participarea la competiție presupune nu doar cunoașterea unor informații, ci și capacitatea de a face conexiuni, de a utiliza achizițiile din domenii diferite și de a aplica ceea ce s-a învățat în contexte noi.

Valoarea formativă a proiectului este susținută, în primul rând, de continuitatea sa. Pornit ca o inițiativă menită să creeze un cadru stimulativ pentru elevii pasionați de disciplinele școlare, concursul a evoluat de-a lungul timpului, păstrându-și identitatea și adaptându-și formele de organizare și conținutul la cerințele educației actuale.

În acest sens, „La Școala cu Ceas” poate fi privit ca un veritabil exemplu de „perpetuum edu”: o experiență educațională care continuă să existe, să se reinventeze și să transmită mai departe valori precum pasiunea pentru cunoaștere, perseverența, spiritul competitiv, fair-play-ul și dorința de autodepășire.

1. Geneza și evoluția Concursului „La Școala cu Ceas”

Istoria Concursului „La Școala cu Ceas” își are începuturile în anul școlar 2002–2003, când, după o perioadă de documentare și pregătire a proiectului, profesorul de geografie Diaconu Iulia, cadru didactic la Școala Gimnazială „Take Ionescu” din Râmnicu Vâlcea, a inițiat participarea disciplinei Geografie în cadrul Concursului Național de Matematică „La Școala cu Ceas”, proiect inițiat de profesorul Smărăndoiu Ștefan.

Inițiativa a pornit de la o nevoie educațională concretă: aceea de a crea pentru elevi un context în care cunoștințele dobândite la clasă să poată fi verificate, aprofundate și aplicate într-o manieră atractivă și competitivă. În același timp, proiectul și-a propus să stimuleze interesul autentic pentru învățare și pasiunea pentru geografie, oferind elevilor posibilitatea de a-și descoperi propriile aptitudini și de a-și măsura progresul.

În etapa inițială, concursul avea un caracter pronunțat interdisciplinar, reunind mai multe domenii de studiu: limba și literatura română, matematică, geografie, istorie și limba engleză. O asemenea structură oferea elevilor posibilitatea de a-și valorifica achizițiile din domenii diferite și de a realiza conexiuni între discipline.

Această concepție interdisciplinară este una dintre componentele care conferă proiectului o valoare formativă deosebită. Elevul nu este pus în situația de a privi disciplinele ca pe niște compartimente separate, ci este încurajat să descopere relațiile dintre cunoștințe și modul în care acestea se completează în înțelegerea realității.

În cazul geografiei, această perspectivă este cu atât mai relevantă cu cât fenomenele geografice nu pot fi explicate izolat. Studierea unui teritoriu presupune raportarea la istoria sa, la populație, la activitățile economice, la caracteristicile naturale și la modul în care oamenii interacționează cu mediul.

De-a lungul anilor, concursul a depășit cadrul unei simple competiții școlare, devenind un spațiu al întâlnirii dintre elevi, profesori, experiențe și valori educaționale. Continuitatea proiectului demonstrează că tradiția poate rămâne relevantă atunci când este însoțită de capacitatea de adaptare.

În fond, aceasta este una dintre lecțiile esențiale ale proiectului „La Școala cu Ceas”: o tradiție educațională nu înseamnă repetarea identică a trecutului, ci transmiterea valorilor sale și reinterpretarea lor în funcție de prezent și de viitor.

Începând cu anul școlar 2011–2012, componenta de geografie a fost extinsă pentru toți elevii din învățământul gimnazial, consolidându-se astfel identitatea concursului ca manifestare educațională de interes național. Extinderea adresabilității a fost determinată de interesul manifestat de elevi și profesori, precum și de rezultatele obținute de participanți la concursuri și olimpiade școlare.

Un element definitoriu al competiției îl reprezintă implicarea directă a profesorilor de geografie. Cadrele didactice care însoțesc elevii participă, în diferite ediții, și la activitățile de evaluare,

contribuind astfel la asigurarea unui caracter profesionist al competiției și la consolidarea unei comunități naționale a profesorilor preocupați de performanța în geografie.

De-a lungul timpului, proiectul a beneficiat de susținerea și promovarea unor specialiști și inspectori din Ministerul Educației, precum prof. dr. Steluța Dan și prof. Mihaela-Irina Alexandru, precum și de sprijinul academic al Facultății de Geografie din cadrul Universității din București, prin conf. univ. dr. Marian Ene. Această colaborare între instituțiile de învățământ preuniversitar, structurile inspectoratelor școlare și mediul universitar conferă concursului o importantă dimensiune profesională.

2. Dimensiunea națională și impactul educațional

Evoluția numerică a participanților demonstrează atractivitatea și stabilitatea proiectului. Înaintea întreruperii provocate de pandemia de COVID-19, concursul se desfășura neîntrerupt, ediție după ediție, ajungând în anul școlar 2019–2020 la ediția a XXIII-a, organizată la 1 februarie 2020, cu peste 1.000 de elevi proveniți din 26 de județe.

Pauza impusă de condițiile epidemiologice a reprezentat o provocare majoră pentru continuitatea proiectului. Reluarea competiției în anul 2023 a demonstrat însă reziliența inițiativei și atașamentul elevilor și profesorilor față de acest proiect educațional. La 11 februarie 2023 s-a desfășurat ediția a XXIV-a, marcând revenirea competiției în format fizic.

Ediția din 2024, cea de-a XXV-a, desfășurată la 3 februarie, a confirmat relansarea concursului la nivel național. La disciplina Geografie au participat 499 de elevi din 26 de județe, provenind din peste 100 de unități de învățământ. Proba de geografie pentru clasele V–VII și clasa a VIII-a a fost organizată în Râmnicu Vâlcea, iar regulamentul, programa, subiectele și baremele au fost puse la dispoziția participanților prin intermediul Școlii Gimnaziale „Take Ionescu”.

Ediția a XXVI-a, desfășurată la 1 februarie 2025, a menținut caracterul național al competiției. Datele publicate de Inspectoratul Școlar Județean Sibiu arată că, la secțiunea Geografie, au participat 485 de elevi din 24 de județe, județul Sibiu fiind reprezentat de 55 de elevi. Rezultatele obținute de participanții sibieni – 27 de premii și mențiuni – confirmă nivelul ridicat al competiției și diversitatea geografică a participanților.

Ediția a XXVII-a, desfășurată la 31 ianuarie 2026, demonstrează menținerea proiectului în circuitul competițiilor naționale. La secțiunea Geografie au participat 440 de elevi din 24 de județe, iar, cumulativ pentru Istorie și Geografie, organizatorii au anunțat aproximativ 1.000 de participanți. Concursul s-a desfășurat la Școala Gimnazială „Take Ionescu” din Râmnicu Vâlcea și a beneficiat de implicarea Ministerului Educației și Cercetării, a Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea și a unor instituții locale.

În ediția din 2026, programa de Geografie a fost structurată pe clasele V–VIII și a urmărit atât achizițiile curriculare, cât și aplicarea acestora în contexte practice. Pentru clasa a V-a, de

exemplu, au fost incluse teme referitoare la Univers și Sistemul Solar, Terra, reprezentarea cartografică, mișcările Pământului, orientare, litosferă, structura internă a Terrei, relief, vulcani și cutremure, precum și aplicații privind fenomenele și procesele din orizontul local.

3. Valențele interdisciplinare și formative ale concursului

Interdisciplinaritatea constituie una dintre valorile fundamentale ale Concursului „La Școala cu Ceas". Geografia nu este abordată ca o simplă disciplină de memorare a unor denumiri, localizări sau caracteristici, ci ca un domeniu care permite înțelegerea relațiilor dintre componentele naturale, economice, sociale și culturale ale spațiului geografic.

Rezolvarea subiectelor presupune utilizarea simultană a unor competențe diferite: interpretarea hărților și a imaginilor geografice, identificarea relațiilor cauză–efect, efectuarea unor calcule, analiza unor date statistice, utilizarea terminologiei de specialitate și transferul cunoștințelor în situații-problemă. În acest sens, concursul contribuie la dezvoltarea gândirii logice, spațiale și critice.

Un alt aspect important este raportarea cunoștințelor teoretice la realitatea geografică. Elevul trebuie să înțeleagă procese și fenomene, nu doar să le reproducă. De exemplu, noțiunile referitoare la relief, climă, hidrografie sau populație capătă valoare educațională atunci când sunt utilizate pentru explicarea unor situații concrete.

În același timp, participarea la un concurs național dezvoltă competențe socio-emoționale: autocontrolul, perseverența, capacitatea de concentrare, gestionarea timpului și asumarea responsabilității pentru propriul rezultat. Competiția devine astfel nu doar un instrument de evaluare, ci și un context de dezvoltare personală.

Importanța proiectului este susținută și de implicarea familiei. Participarea la concurs presupune adesea deplasarea elevilor în alt județ, pregătirea suplimentară, susținerea morală și financiară din partea părinților și colaborarea dintre familie și școală. În acest fel, competiția contribuie la consolidarea parteneriatului educațional.

4. Organizarea concursului și comunitatea educațională

Un element particular al Concursului „La Școala cu Ceas" este comunitatea educațională creată în jurul acestuia. La organizare participă reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării, ai Inspectoratului Școlar Județean Vâlcea, ai școlii gazdă, profesori de geografie și istorie, reprezentanți ai administrației locale, instituții partenere și, indirect, familiile elevilor.

Probele sunt organizate într-un cadru riguros, iar subiectele sunt concepute în concordanță cu structura și nivelul de dificultate specifice competițiilor naționale de profil. În ediția din 2025, regulamentul specific a stabilit cadrul de organizare pentru clasele V–VIII, iar programa de Geografie a urmărit conținuturile curriculare aferente fiecărui nivel de studiu.

Pentru ediția din 2026, organizatorii au menținut înscrierea fără taxă de participare, iar proba scrisă de Istorie și Geografie pentru clasele V–VIII s-a desfășurat la Școala Gimnazială „Take Ionescu”.

Prin caracterul său național, concursul facilitează și schimbul de experiență între profesorii participanți. Aceștia au posibilitatea de a compara metode de pregătire, tipuri de exerciții, strategii didactice și niveluri de performanță, ceea ce contribuie la dezvoltarea profesională a comunității profesorilor de geografie.

Dinamica recentă a concursului și consolidarea dimensiunii naționale

În edițiile desfășurate în perioada 2024–2026, Concursul Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas” și-a consolidat caracterul național și amploarea, reunind anual un număr foarte mare de elevi pasionați de Istorie și Geografie. Participarea cumulată la cele două discipline s-a situat în jurul valorii de 1.000 de elevi, ceea ce evidențiază atât atractivitatea competiției, cât și prestigiul de care aceasta se bucură în rândul elevilor și cadrelor didactice din numeroase județe ale țării.

Edițiile din 2024, 2025 și 2026 confirmă, astfel, reziliența și capacitatea de mobilizare a proiectului după perioada pandemică. Faptul că, într-un singur an competițional, aproape 1.000 de elevi aleg să participe la probele de Istorie și Geografie constituie un indicator relevant al interesului pentru disciplinele care contribuie la formarea culturii generale, a gândirii spațiale și istorice și a capacității de înțelegere a relațiilor dintre societate, teritoriu și timp.

Această participare numeroasă trebuie interpretată ca un indicator al atractivității și al prestigiului concursului, dar și al eficienței modelului interdisciplinar propus. Asocierea Geografiei cu Istoria valorifică relațiile naturale dintre cele două discipline, ambele contribuind la formarea unei perspective complexe asupra spațiului, timpului, societății și evoluției comunităților umane. În acest context, numărul ridicat al participanților demonstrează că proiectul răspunde unei nevoi reale a elevilor de a-și testa și valorifica achizițiile cognitive într-un cadru competitiv, riguros și stimulativ.

Mai mult decât o simplă competiție bazată pe acumularea de informații, Concursul „La Școala cu Ceas” a devenit, prin continuitate și participare, un veritabil spațiu de întâlnire al elevilor și profesorilor din diferite regiuni ale României. Fiecare ediție contribuie la extinderea acestei comunități educaționale, facilitând schimbul de experiență, promovarea bunelor practici și stimularea interesului pentru performanța școlară.

În același timp, participarea numeroasă constituie o premisă importantă pentru dezvoltarea viitoare a concursului. Extinderea rețelei de școli participante, consolidarea parteneriatelor instituționale și valorificarea experienței acumulate în peste două decenii pot contribui la creșterea

vizibilității competiției și la afirmarea sa ca model de bună practică în domeniul educației geografice și interdisciplinare.

Concluzii

Concursul Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas” reprezintă un exemplu relevant de proiect educațional construit prin inițiativă, perseverență și colaborare instituțională. Evoluția sa de la o componentă de geografie integrată într-o competiție interdisciplinară la o manifestare națională consacrată demonstrează capacitatea unei inițiative educaționale de a se adapta și de a răspunde nevoilor elevilor.

Continuitatea proiectului, începută în anul școlar 2002–2003 și menținută până în prezent, cu o întrerupere determinată de pandemia de COVID-19, reprezintă una dintre principalele sale valori. Revenirea din 2023 și desfășurarea edițiilor XXV, XXVI și XXVII, în 2024, 2025 și 2026, confirmă reziliența și atractivitatea competiției.

Din perspectivă pedagogică, valoarea concursului nu se reduce la obținerea unor premii. Competiția stimulează învățarea aprofundată, dezvoltă gândirea geografică și capacitatea de transfer, susține motivația pentru performanță și creează contexte autentice de comunicare între elevi, profesori, familie și instituții educaționale.

Într-o perioadă în care educația este chemată să formeze nu doar elevi bine informați, ci persoane capabile să analizeze, să interpreteze și să utilizeze informația în contexte reale, Concursul „La Școala cu Ceas” își păstrează actualitatea și relevanța. Prin îmbinarea tradiției cu exigențele educației contemporane, proiectul constituie un model de bună practică pentru promovarea geografiei și pentru susținerea excelenței în învățământul preuniversitar românesc.

Bibliografie selectivă

Ministerul Educației și Cercetării, Regulamentul specific de organizare și desfășurare a Concursului Național de Istorie și Geografie „La Școala cu Ceas”, ediția 2025.

Școala Gimnazială „Take Ionescu”, Râmnicu Vâlcea, Concursul Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas” – Ediția a XXV-a, 2024.

Școala Gimnazială „Take Ionescu”, Râmnicu Vâlcea, Concursul Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas” – Ediția a XXVI-a, 2025.

Școala Gimnazială „Take Ionescu”, Râmnicu Vâlcea, Concursul Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas” – Ediția a XXVII-a, 2026.

Inspectoratul Școlar Județean Sibiu, Comunicate privind rezultatele elevilor la Concursul „La Școala cu Ceas”, 2025–2026.

Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea, documente și regulamente privind organizarea Concursului Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas”.

Inteligența artificială în educație: oportunități și provocări pentru viitorul învățării

Prof. Drăghici Florinela, Școala Gimnazială ”Nicolae Bălcescu”, Sat Rotărăști

Inteligența artificială (IA) are un potențial imens în educație, dar este clar că vine și cu limite semnificative. Într-o lume tot mai digitalizată, inteligența artificială devine un instrument tot mai prezent în educație. De la platforme educaţionale până la asistenți virtuali, tehnologia promite să revoluționeze modul în care elevii învață și profesorii predau. Cu toate acestea, apare întrebarea: poate IA să devină un aliat real în procesul educațional sau există limite care o împiedică să înlocuiască complet factorul uman?

Cu ajutorul IA învățarea poate fi personalizată şi ar oferi avantaje, atât pentru elev, cât şi pentru profesor. IA poate adapta conținutul educațional în funcție de ritmul, stilul de învățare și nivelul fiecărui elev. Elevii pot primi feedback rapid și constant asupra răspunsurilor, ceea ce ajută la învățare activă și corectarea greșelilor în timp real. Sistemele inteligente pot analiza performanțele fiecărui elev și pot oferi lecții, exerciții și teste adaptate nivelului său. Astfel, elevii pot învăța în ritmul propriu, ceea ce duce la o mai bună înțelegere a materiei și la creșterea motivației. Această adaptabilitate este greu de atins într-o clasă tradițională, unde un profesor trebuie să se adreseze simultan unui grup eterogen de elevi. Asistenții virtuali și chatbot-urile educaționale pot răspunde la întrebările elevilor în orice moment, oferind explicații suplimentare, resurse sau clarificări.

Sarcinile administrative ale profesorilor ar putea fi preluate de IA, se poate automatiza corectarea testelor, generarea de rapoarte și alte activități administrative, economisind timp pentru profesori. Un exemplu ar fi cataloagele şcolare care asigură comunicarea directă părinţi – profesori – elevi, trimite notificări in timp real despre note, absenţe, sedinţe, teme, se obţin rapoarte școlare și statistici periodice, se poate analiza situația școlară individuală a elevilor. IA poate oferi sprijin pentru incluziune, poate ajuta elevii cu nevoi speciale (ex. cu dislexie, autism, deficiențe de auz sau văz) prin tehnologii de asistență adaptate. Un ajutor foarte bun în lecţiile de ştiinţe îl constituie simulările interactive cu AI. Unele aplicații IA pot genera simulări de experimente, chiar dacă nu ai laborator complet echipat, de exemplu la fizică mișcarea pendulului gravitaţional, legea lui Ohm, refracția luminii, reflexia totală etc. Există platforme precum PhET, Algodoo, Labster bazate pe AI care sunt excelente pentru lecții dinamice.

În educaţie, vorbim despre predare, învăţare şi evaluare. Deja există încercări de evaluare automată și personalizată. AI poate corecta automat teste grilă și chiar întrebări deschise, în funcție de platforma folosită. Profesorul poate primi rapoarte despre unde greșesc elevii frecvent și poate adapta lecția în funcție de nevoile lor. De exemplu, Kahoot oferă rapoarte avansate: numărul de

întrebări dificile şi care sunt acestea, numărul de elevi care au răspuns sau nu la fiecare întrebare etc.

O întrebare foarte bună și tot mai actuală, având în vedere cât de mult se dezvoltă AI-ul este aceea dacă munca profesorului ar putea fi preluată de AI. Un profesor bun are calităţi care nu pot fi înlocuite de inteligenţa artificială. Chiar dacă inteligența artificială poate ajuta foarte mult în educație, sunt câteva calități esențiale ale unui profesor pe care tehnologia pur și simplu nu le poate înlocui pe deplin. De exemplu, un profesor poate simți când un elev este trist, stresat, frustrat sau copleșit și poate reacționa cu blândețe, răbdare și încurajare. AI-ul poate simula empatia, dar nu o „simte" cu adevărat şi evident că nu poate transmite elevului această „simţire". Educația nu înseamnă doar transmitere de informații, ci și formarea gândirii critice, a valorilor și a relațiilor interumane – aspecte care necesită interacțiune umană. Un elev are nevoie de un mentor real, nu doar de un software. Profesorii buni au intuiție pedagogică şi își dau seama când ceva nu funcționează în predare, chiar dacă nu e evident. Ei simt când trebuie să schimbe abordarea, când clasa e obosită sau când e momentul perfect pentru o glumă. O conexiune reală şi autentică între profesor și elev poate inspira, motiva și schimba vieți. Un profesor devine mentor, model, uneori chiar sprijin emoțional, aceste lucruri fiind greu de oferit de către o mașină. Dascălii iau decizii în funcție de context, de particularităţile de vârstă şi de educaţie ale elevilor, de valorile lor și ale comunității. AI-ul nu are conștiință sau simț moral real, deciziile lui fiind bazate pe reguli și date, nu pe valori umane.

Un alt aspect important este cel al creativităţii. Un profesor poate transforma un moment de haos într-o lecție memorabilă sau poate improviza o activitate genială pe loc. Creativitatea spontană și adaptarea la contextul real sunt greu de programat. Profesorii înțeleg cultura locală, tradițiile, realitățile sociale şi pot face legături între conținutul lecției și viața elevilor. AI-ul, chiar dacă este antrenat pe date globale, nu are trăirea personală a unei culturi sau comunități. Când un profesor vorbește cu entuziasm despre ştiinţă, filozofie, literatură, fizică sau istorie, inspiră elevii prin pasiunea lui. AI-ul poate „recita" entuziasm, dar nu poate simți şi transmite acea sete pentru cunoaștere.

Este important de menţionat că dependența de tehnologie poate avea conscinţe grave asupra procesului educaţional. Elevii pot deveni pasivi sau prea dependenți de soluții automate, fără să-și dezvolte gândirea critică. Dependența de tehnologie a elevilor e ca un cuțit cu două tăișuri: pe de-o parte, tehnologia poate fi un instrument fantastic pentru învățare, dar pe de altă parte, poate deveni o piedică serioasă dacă nu e folosită cu măsură.

Există o serie de aspecte negative pe care le-am observat la unii dintre elevii mei: scăderea concentrării din cauza trecerii rapide de la o aplicație la alta sau multitasking-ul constant, izolarea socială, tulburări de somn, acces la conținut neadecvat sau fake news etc. Am observat că există

elevi care devin anxioși sau agitați dacă nu au acces la telefon, se simt „pierduți” fără tehnologie, vor să facă chiar şi un calcul simplu, utilizând telefonul.

Folosirea IA în educație poate accentua inegalitățile. În timp ce unele școli au acces la tehnologie de ultimă generație, altele nu dispun nici măcar de internet stabil. Astfel, IA riscă să devină un privilegiu pentru unii, și nu un sprijin universal. În plus, colectarea masivă de date despre elevi ridică probleme etice legate de confidențialitate și securitate.

Inteligența artificială are un potențial uriaș de a îmbunătăți procesul educațional, însă nu poate substitui complet rolul profesorului uman. Cea mai eficientă cale este integrarea echilibrată a tehnologiei în educație, cu accent pe colaborare între om și mașină, nu pe înlocuire. Educația viitorului trebuie să fie una inteligentă, dar și profund umană.

Bibliografie:

1.Istrate, O. (2024). Inovare în educație cu ajutorul inteligenței artificiale. iTeach: Experiențe didactice, 11/ 2024. https://iteach.ro/experientedidactice/inovare-in-educatie-cu-ajutorul-inteligentei-artificiale

2.Voicu, C.-G. (2025). Integrating Artificial Intelligence into Digital Pedagogy: An Analysis of Challenges and Opportunities. Revista de Pedagogie Digitala, 4(1) 31-38. București: Institutul pentru Educație. https://doi.org/10.61071/RPD.2543

Methods and techniques for Teaching Grammar Creatively

Prof. Drăghici Florinela-Elena, Şcoala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, Sat Rotărăşti

There are many different ways of making grammar a little more interesting. A variety of different games can be designed in order to help with this.

Of course, teachers know correct grammar rules, but it's one thing to know them, and another thing to effectively teach them, and transmit them so that students not only understand the rules, but also apply them correctly.

In my experience, grammar shouldn’t be taught “by the book”. At least not in teaching English as a second language. That’s not what students are there for. They don't want to know all of these rules; they’re not interested in them. They want to learn English. They want to speak, read, and write in English. So, how do we as ESL teachers teach them essential grammar and give them what we need, rather than boring them to death with “the rules”. It’s actually quite simple: by teaching grammar in context. And in funny ways.

Let’s move on to some examples, and you'll see what I mean. 1. Action!

Nothing shakes them up better than getting them out of their seats. When you see your students daydreaming, not paying attention, or simply bored, tell them to get up and form a circle. Now, this simple exercise works great to teach numerous grammar points, but here's an example:

Tell your students to practice the simple past of regular or irregular verbs. Grab a small ball or bean bag and say a verb out loud; toss the ball to a student who will have to say its past form. He or she tosses the ball back to you and you choose another student. Whenever a student makes a mistake, he or she has to leave the circle. The last student left standing gets a reward sticker or other prize. You can say a sentence in affirmative, and they have to supply a question, or vice versa; this activity can be adapted to any grammar point.

2. **Celebrity Profiles**

An awesome way to teach and practice any verb tense is through biographies. Try this activity to contrast the simple past and present perfect tenses. Find out which celebrities or sports stars your students admire. Then find a short biography or write one yourself summarizing a celebrity's main achievements. Read the bio with your students and make sure they understand the differences. Point out examples that clearly illustrate this: "She starred in her first hit film in 1985. But she has worked in 20 hit films throughout her career."

3. **Celebrity Photos**

Another way in which you can use your students' interest in certain celebrities. Cut out celebrity pics from entertainment magazines (in fact, I recommend stocking up on a big pile of photos to use in a variety of activities). Use these pictures to teach comparatives and superlatives: "Katie Holmes is taller than Tom Cruise."; "Shakira is more talented than Ricky Martin."; and it works great with comparative adverbs: "Shakira dances better than Ricky, too."

4. **A or an?**

This activity works great with beginners, including small children. Cut up a list of several words that either take "a" or "an" and mix them up. For very young learners, you may use pictures instead of words. Then divide students into pairs of groups, and have them put the words in two piles, depending on the article. Once they have their piles ready, ask them if they can figure out the rule by themselves.

By far the best ways to teach any type of grammar is through the use of either realia or real life settings and contexts. Why would a student be motivated to learn the conditional tenses if he has no idea why he's learning them, in other words, he doesn't understand when and where he'll have use for them? When teachers use real life settings and objects students will know the grammar structures they learn will be useful for them.

So, take the cringing out of grammar lessons, and put some fun into them. You'll see that your students learn much faster, too.

5. **Using Songs**

Music is often a great way of getting students to learn. By singing phrases, this will become embedded into the mind a lot faster. This is particularly true if one is teaching children or even teenagers. In order to do this, find a song that uses several tenses or differing grammar points. Get the students to sing along, and then write up the lyrics on the board. Get them then to sing it together, getting the tune into their head. After this, one can then quiz them on what tenses or grammatical points are in the actual text. Make this short and quick, and once they get the hang of it have them sing the song again. After this, try and make a game out of it. Select individuals to say or sing a verse or phrase from the song, but change the tense. This way they will be able to practise with using the different tenses and verb forms, but in a much more light-hearted way.

6. **Tell a Story**

Another way to make grammar a little easier to digest is to teach it in the form of storytelling. Perhaps get the students to form a "story stick" whereby everyone contributes a line to the overall story. If there are any grammar mistakes in this, then leave it until the end. When the entire story is finished and written out on the board, get a student to come up to it and make the appropriate corrections. With participation from the class, have the entire text corrected. Ask the students questions as to why certaintenses are the way they are. Having something to focus on like this will keep the students' attention and therefore allow for the understanding of grammatical structures to sink in a lot easier.

7. **Start Simple**

If you are preparing students for a college entrance examination or any other kind of test, then simply knowing grammar structures may be the key to passing it. If the learners have been doing grammar all along but still don't understand the mechanics, then it is important to make sure that they receive a crash course in it. English grammar can be relatively simple when it is all laid out. Start from the beginning, give them a few practice exercises and let them work their way up. It is also a good idea to create a "grammar book" whereby the students can write down the various sentence structures and tenses, class by class, so that they will always have a reference.

In fact, having a comprehensive reference for grammar is probably one of the best things to do. At the beginning of the course, it is a good idea to start simple and help the students to work their way up to the more complex forms. A reference will allow them to be more solidly grounded and can be good for doing exam revision with.

Grammar is one of those issues that does not have an easy solution. It is tricky and it is tough, kind of like all important things in life. It is not for the faint of heart or the creatively shallow. There are teachers who make the traditional method work; somehow they have found a way to get bits of information to implant themselves into student minds like tiny eggs of precious

information. There are teachers who don't handle grammar at all, but they make their students read enough and write enough that somehow the they pass their state tests and grow up with a basic knowledge of the concepts; and there are teachers who creatively combine grammar to other classroom activities.

Which method works the best is up to the individual teacher, but one thing is certain: "there, they're, and their" all have different meanings, and it is the English teacher's job to make sure this information is cleverly presented.

Bibliography:

1.Ellis, G. and J. Brewster. 1991. The Storytelling Handbook for Primary Teachers. New York: Penguin Books.

2.Genesse, F. 1994. Educating Second Language Children. The Whole Child, the Whole Curriculum, the Whole Community. Melbourne: Cambridge University Press.

3. Prensky, M. 2001. Digital Natives, Digital Immigrants. M CB University Press, Vol. 9 No. 5 Schirta, Maria. 2011. Teaching Grammar and Critical Thinking Through YouTube. Hudson County Community College, NJTESOL

http://busyteacher.org/

Metode şi tehnici inovative în predarea geografiei

Prof. Grecu Cristian Gheorghe, Școala Gimnazială ,,Nicolae Bălcescu”, Sat Rotărăşti

Învăţământul modern presupune o nouă abordare a educaţiei, prin promovarea metodelor didactice interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii. Aşa cum afirma şi Alexandru Găvenea în lucrarea ,,Cunoaşterea prin descoperire în învăţământ”, problema principală a didacticii contemporane este aceea de a găsi formele, mijloacele, procedeele şi strategiile, pentru a realiza un învăţământ capabil să trezească la viaţă, într-o măsură şi mai mare, forţele creatoare ale elevilor şi să angajeze la învăţătură întregul potenţial spiritual”.

Rezultate

Metodele didactice reprezintă „o cale eficientă de organizare şi conducere a învăţării, un mod comun de a proceda care reuneşte într-un tot familiar, eforturile profesorului şi ale elevilor săi” (I. Cerghit, 2001, p.63). Pot fi considerate drept

„calea de urmat în activitatea comună a educatorului şi educaţilor, pentru îndeplinirea scopurilor învăţământului, adică pentru informarea şi formarea educaţilor” (C. Moise, 1998, p.143).

Metoda poate fi privită şi ca „o modalitate de acţiune, un instrument cu ajutorul căruia elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, îşi însusesc şi aprofundează cunoştinţe,

îşi informează şi dezvoltă priceperi şi deprinderi intelectuale şi practice, aptitudini, atitudini etc" (M. Ionescu, M. Bocos, 2001, p.122).

Procedeele didactice sunt elemente de detaliu ce intră în componenţa metodelor. Sunt soluţii didactice practice ce concură la aplicarea cu eficienţă a metodei. Relația dintre metode şi procedee este una dinamica: în anumite contexte pedagogice o metodă se poate transforma în procedeu şi invers.

Astfel, procedeul didactic este o secvenţă a metodei, un detaliu, o tehnică mai limitată de acţiune, o componentă sau chiar o particularitate a metodei.

O metodă activizantă ce poate fi aplicată cu succes la lecțiile de geografie este ***jocul didactic.***

Prin joc elevii învață cu plăcere, devin interesați de activitatea care se desfașoară; cei timizi devin mai activi, devin mai curajoși și primesc mai multă

încredere în propriile capacități, reușesc cu mai mare ușurință să se integreze în grup. De altfel, jocul didactic este o metodă eficientă de activizare a întregului colectiv, dezvoltând spiritul de echipă și totodată se dezvoltă unele deprinderi practice elementare și de muncă organizată.

Jocul didactic constituie o activitate desfășurată după reguli benevole, propuse de profesor, dar și de elevi, acceptate, care generează atractivitate, deschidere, satisfăcând o cerință, o trebuință interioară. Prin joc, elevii sunt mai deschiși, sociabili, învță cu plăcere și entuziasm.

La lecțiile de geografie se pot folosi mai multe tipuri de jocuri, unele dintre ele pot fi aplicate pe parcursul lecției, altele – aplicate la tema de acasă.

Astfel, în cele ce urmează sunt prezentate unele forme de joc didactic aplicate la lecție pe moment:

- Șirul de cuvinte;
- Jocul de cuvinte;
- Lanțul geografic;

cât și unele exemple de activități propuse la tema de acasă: Semnul de carte; Buclete; Spot publicitar.

Șirul de cuvinte. Elevii scriu pe foaie/ caiet cât mai multe cuvinte/ denumiri geografice ce încep cu aceeași literă. Jocul presupune o recapitulare și o sinteză la un capitol sau unitate de învățare. Totodată, antrenează capacitatea de a reflecta asupra celor învățate și a scrie repede, la viteză, cât mai multe denumiri geografice. De ex.: cascadă, câmpie, canion, Carpați, Caucaz, Cimborazo, Chișinău, continente, climă, etc.

Jocul de cuvinte. Elevii au în mână o minge sub formă de glob geografic, pe care o transmit unul de la altul spunând cuvinte/ denumiri geografice, ținând cont de prima și ultima literă a termenului spus.

De ex.: Nil – luncă – ape – ecuator – România – Amazon – Nistru – Ural – lac – cascadă – Africa – arhipelag – golf – fluviu, etc.

Lanțul geografic. Este simplu și ușor de realizat; se poate aplica la diferite teme de geografie. Se alege tema jocului (munţi, fluvii, lacuri, state, orașe etc); astfel, elevii vor avea de menționat cât mai mulți termeni.

De ex.: La „Nume de fluvii" prima denumire este dată de profesor, urmează o denumire care începe cu ultima literă a cuvântului anterior (Dunărea, Amazon, Niger, Rhin, Nil, Lena, Amur, ...). Elevii vor indica și pe hartă fiecare fluviu menționat, sau pot și să formuleze informații despre acel fluviu, pot aduce noutăți din lecturile geografice, internet, diverse curiozități etc.

Semnul de carte. Poate fi folosită la extindere pentru a consolida informațiile învățate la lecție sau la finele unei unități de învățare. Elevii sensibilizează colegii

prin realizarea unui semn de carte ce redă un eveniment geografic, atenționarea o problemă de mediu, informează despre un proces sau element geografic.

De ex.: crearea unui semn de carte cu imagini despre imporanța apei, pădurilor, solului în viața omului, unele specii de plante sau animale pe cale de dispariție, surse alternative de energie, comportamentul în situații excepționale, etc.

Buclete. Bucletele sunt produse tiparite pe o singură foaie, îndoite în mai multe pagini. Servesc ca o informație generalizată sau sintetizată despre un proces sau fenomen georgafic, conținând atât scheme, imagini, tabele, text, desene și alte tehnici ce informează despre subiectul abordat.

Spot pblicitar. Elevii pregătesc un spot publicitar sub formă de înregistrare video, PPT, semn de carte, buclete, poster, colaj de imagini, prin care foarte convingător, sensibilizaează colegii despre un proces sau fenomen ce are loc în natură, atenționează despre o problemă de mediu, prezintă un produs agricol sau industrial, relații ce apar între elementele mediului geografic, etc.

Concluzii

Jocul geografic constituie o formă accesibilă și plăcută de învățare activ- participativă, stimulând în același timp, interesul pentru lărgirea culturii geografice, inițiativa, curiozitatea și creativitatea elevilor. Prin latura lor distractivă, jocurile contribuie la dezvoltarea spiritului inventiv și creativ, al gândirii și imaginției. Ca metodă activă de însușire și consolidare a cunoștintelor, jocurile geografice prin conținutul lor, completează pregătirea elevilor și le sporește interesul pentru geografie, ajutând în același timp profesorul la cunoașterea capacității elevilor. Pe de altă parte, la realizarea unui joc geografic, deseori se face tangență la interdisciplinaritate sau la un alt interes pe care îl au elevii, înbinându-se interesul lor față de anumite activități și scopul propus de profesor.

Jocul didactic lărgește orizontul elevilor, dezvoltă dragostea față de învățătură, curiozitatea, entuziasmul, interesul față de disciplina de studiu. Prin folosirea jocului didactic se crează o atmosferă prietenoasă, deschisă, un climat favorabil învățării.

Bibliografie:

1. Cerghit I. ș.a. Prelegeri pedagogice, Iaşi, 2001.
2. Dulamă M. E. Modele, Strategii și tehnici didactice activizante cu aplicaţii în geografie, Cluj-Napoca, 2002.
3. Găvenea A. Cunoaşterea prin descoperire în învăţământ. București 1974.
4. Oprea C. Metode active de predare, învățare, evaluare, București 2012.
5. www.scribd.com
6. www.didactic.ro

Educația elevilor – Fundament al dezvoltării personale și sociale

Prof. Lalu Jany, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Rm.Vâlcea

Introducere

Educația elevilor reprezintă un proces esențial în formarea viitorilor cetățeni, înzestrându-i cu cunoștințe, valori și competențe necesare pentru o integrare activă și responsabilă în societate. Într-un context marcat de schimbări rapide – sociale, economice și tehnologice – școala nu mai poate fi percepută doar ca un spațiu de transmitere a informației, ci ca un mediu de formare integrală a personalității.

Rolul educației în dezvoltarea elevilor

Educația contribuie la dezvoltarea intelectuală, emoțională, socială și morală a elevului. Prin instruirea sistematică, elevii dobândesc capacități cognitive necesare înțelegerii lumii în care trăiesc. Totodată, prin activitățile extracurriculare, interacțiunile sociale și experiențele de viață oferite în școală, ei își dezvoltă empatia, responsabilitatea, gândirea critică și abilitățile de comunicare. Un aspect fundamental al educației este formarea caracterului. Valorile precum respectul, onestitatea, toleranța, munca în echipă sau responsabilitatea socială trebuie transmise elevilor nu doar teoretic, ci prin modele comportamentale autentice din partea profesorilor și a comunității școlare.

Educația ca drept și obligație

Educația este atât un drept fundamental al copilului, cât și o obligație a statului și a părinților. Constituția României și legislația internațională (precum Convenția ONU privind Drepturile Copilului) consfințesc accesul egal la educație pentru toți copiii, fără discriminare. În acest sens, rolul școlii este de a asigura un mediu incluziv, adaptat nevoilor și particularităților fiecărui elev. De asemenea, educația presupune o responsabilitate individuală. Elevii trebuie încurajați să devină participanți activi în propriul proces de învățare, să își asume obiective și să

colaboreze cu ceilalți în vederea atingerii performanței. Responsabilizarea lor timpurie contribuie la formarea unui comportament autonom și matur.

Modalități de educare eficiente

O educație eficientă presupune adaptarea continuă a procesului de predare-învățare la caracteristicile generațiilor actuale. Cadrele didactice au un rol esențial în acest proces și trebuie să utilizeze strategii moderne, centrate pe elev, cum ar fi:

- învățarea activă și colaborativă;
- integrarea tehnologiei în procesul didactic;
- învățarea prin proiecte și studii de caz;
- aplicarea învățării diferențiate și personalizate;
- susținerea evaluării formative și autoevaluării.

Profesorii devin astfel mentori, facilitatori ai învățării, capabili să ghideze elevii în explorarea cunoașterii și dezvoltarea abilităților pentru viață.

Educația în contextul societății contemporane

În societatea actuală, marcată de globalizare și digitalizare, educația elevilor trebuie să își extindă obiectivele dincolo de cunoștințele disciplinare. Este necesară formarea unor competențe transversale: gândire critică, creativitate, comunicare eficientă, rezolvare de probleme, învățare pe tot parcursul vieții.

Educația pentru cetățenie democratică, pentru dezvoltare durabilă, pentru sănătate mintală și fizică devine din ce în ce mai importantă. Elevii trebuie pregătiți pentru a face față incertitudinii, pentru a lua decizii responsabile și pentru a se adapta unei lumi în continuă schimbare.

Provocări actuale ale educației elevilor

Deși educația este recunoscută ca prioritate, realitatea școlară din România se confruntă cu multiple provocări:

- decalaje între mediul rural și urban;
- abandon școlar și lipsa motivației elevilor;
- violență în școli;
- infrastructură precară și lipsa resurselor digitale;
- suprasolicitarea profesorilor și subfinanțarea sistemului.

Aceste dificultăți necesită intervenții coerente la nivel de politici educaționale, dar și implicare activă din partea cadrelor didactice, părinților și comunității.

Concluzii

Educația elevilor este un obiectiv al sistemului școlar, o investiție în viitorul societății. Printr-o abordare modernă, echitabilă și centrată pe elev, putem forma tineri capabili să gândească critic, să contribuie activ la viața socială și să-și urmeze pasiunile într-un mod responsabil.

Profesorii au un rol esențial în acest proces. Educația elevilor constituie piatra de temelie a progresului individual și colectiv. Într-o societate în continuă transformare, în care valorile democratice, competențele digitale și adaptabilitatea devin tot mai relevante, școala are responsabilitatea de a forma nu doar indivizi bine informați, ci și cetățeni activi, empatici și implicați. Procesul educațional nu se reduce la transmiterea de cunoștințe, ci vizează dezvoltarea integrală a elevului: intelectuală, emoțională, morală, socială și fizică. Această abordare holistică presupune un efort constant din partea cadrelor didactice de a adapta metodele de predare la nevoile și stilurile de învățare diverse ale elevilor, de a construi relații bazate pe încredere și respect reciproc și de a încuraja autonomia, inițiativa și colaborarea.

În același timp, educația elevilor nu poate avea succes în absența unei viziuni instituționale coerente și a unui parteneriat real între școală, familie și comunitate. Elevii învață mai bine atunci când se simt sprijiniți și când li se oferă un climat educațional sigur, motivant și echitabil. Așadar, implicarea părinților, sprijinul psihopedagogic și cooperarea între diferitele componente ale sistemului educațional sunt esențiale.

Este important de menționat că educația trebuie să țină pasul cu provocările actuale: digitalizarea accelerată, criza valorilor, inegalitățile sociale și problemele legate de sănătatea mintală a tinerilor. Aceste realități impun o reconfigurare a scopurilor educației: de la simpla acumulare de informații la dezvoltarea capacităților de reflecție, adaptare, comunicare și luare a deciziilor responsabile.

Un rol fundamental în acest proces îl joacă profesorii, care nu sunt doar transmițători de cunoștințe, ci și formatori de conștiințe, mentori și modele. De aceea, este imperativ ca educația elevilor să fie dublată de educația continuă a cadrelor didactice, prin formare profesională și sprijin instituțional.

Educația elevilor este o misiune complexă, care cere viziune, implicare și flexibilitate. Este un proces dinamic, aflat la intersecția dintre știință, artă și vocație, în care fiecare elev are potențialul de a reuși, iar fiecare profesor are responsabilitatea de a-l sprijini să își descopere drumul. O educație de calitate, echitabilă și incluzivă este garanția unei societăți durabile, prospere și umane.

Bibliografie

Pânișoară I. O., Pânișoară G., 2019, Didactica pentru examenele de definitivat și grade didactice, Editura Polirom, Iași

Voiculescu F., 2020, Psihologia educației, Editura Universitară, București.

Rolul Geografiei în formarea viitorului unui elev

Prof. Lalu Jany, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Rm.Vâlcea

Introducere

Într-o lume marcată de globalizare, schimbări climatice și interdependențe economice și culturale, geografia devine o disciplină esențială în formarea elevilor. Prin abordarea sa interdisciplinară, geografia oferă elevilor instrumentele necesare pentru a înțelege complexitatea lumii în care trăiesc și pentru a deveni cetățeni responsabili și informați.

Dezvoltarea gândirii critice și a competențelor digitale

Geografia contribuie semnificativ la dezvoltarea gândirii critice a elevilor. Prin analiza fenomenelor naturale și umane, elevii învață să interpreteze date, să identifice cauze și efecte și să evalueze impactul deciziilor asupra mediului și societății. De asemenea, utilizarea tehnologiilor moderne, cum ar fi Sistemele Informatice Geografice (GIS), teledetecția și platformele de vizualizare geospațială (Google Earth, OpenStreetMap), dezvoltă competențele digitale ale elevilor, pregătindu-i pentru cerințele unei piețe a muncii în continuă schimbare.

Educația pentru dezvoltare durabilă și responsabilitate civică

Studiul geografiei îi ajută pe elevi să înțeleagă interacțiunea dintre activitățile umane și mediul înconjurător. Prin explorarea problemelor precum schimbările climatice, poluarea, defrișările și hazardurile naturale, elevii devin conștienți de impactul acțiunilor lor și sunt încurajați să adopte comportamente ecologice responsabile. Această conștientizare este esențială pentru formarea unei generații care să susțină dezvoltarea durabilă și să participe activ la protejarea planetei.

Înțelegerea diversității culturale și sociale

Geografia oferă elevilor o perspectivă globală asupra diversității culturale și sociale. Prin studiul diferitelor regiuni ale lumii, elevii învață despre tradiții, obiceiuri și moduri de viață variate, dezvoltând empatie și respect pentru alte culturi. Această înțelegere este crucială într-o societate globalizată, în care comunicarea interculturală și toleranța sunt valori fundamentale.

Aplicarea cunoștințelor în viața reală

Geografia nu se limitează la teorie; ea are aplicații practice directe în viața de zi cu zi. Prin activități precum excursiile școlare, drumețiile și proiectele de teren, elevii își dezvoltă abilități de orientare, observare și analiză a mediului înconjurător. Aceste experiențe practice consolidează cunoștințele teoretice și stimulează interesul pentru explorarea și înțelegerea lumii reale.

Contribuția la formarea competențelor STEM

Geografia integrează elemente din știință, tehnologie, inginerie și matematică (STEM), oferind elevilor o pregătire complexă și adaptată cerințelor actuale. Prin analiza datelor statistice,

interpretarea hărților și utilizarea tehnologiilor moderne, elevii își dezvoltă abilități analitice și tehnice esențiale pentru cariere în domenii diverse, de la urbanism și planificare teritorială până la mediu și tehnologia informației.

Promovarea identității naționale și a patrimoniului cultural

Studiul geografiei contribuie la formarea identității naționale a elevilor, prin cunoașterea și aprecierea patrimoniului natural și cultural al țării. Prin explorarea regiunilor geografice, a tradițiilor și a istoriei locale, elevii dezvoltă un sentiment de apartenență și mândrie națională, esențial pentru coeziunea socială și respectul față de valorile comune. [6]

Concluzii

Geografia joacă un rol crucial în formarea viitorului elevilor, oferindu-le cunoștințe, abilități și valori necesare pentru a naviga cu succes într-o lume complexă și interconectată. Prin dezvoltarea gândirii critice, a competențelor digitale, a conștientizării ecologice și a înțelegerii diversității culturale, geografia pregătește elevii să devină cetățeni informați, responsabili și implicați în construirea unei societăți durabile și echitabile.

Geografia nu este doar o știință a locurilor, a reliefului sau a hărților, ci este o disciplină fundamentală pentru înțelegerea lumii contemporane și pentru formarea cetățenilor activi, responsabili și informați. Prin abordările sale multiple – fizică, umană, economică, culturală și politică – geografia dezvoltă la elevi o viziune integrată asupra realităților locale și globale, oferindu-le repere clare pentru a naviga prin complexitatea lumii actuale. Studiul geografiei le permite elevilor să înțeleagă fenomenele naturale și sociale într-un mod cauzal, să identifice relații spațiale și temporale și să interpreteze impactul acțiunilor umane asupra mediului înconjurător. Astfel, elevii nu devin doar mai bine informați, ci mai conștienți și mai responsabili față de planeta pe care trăiesc. Ei învață să aprecieze diversitatea, să respecte patrimoniul natural și cultural și să se implice în mod activ în problemele comunității lor. Totodată, geografia oferă un cadru excelent pentru dezvoltarea unor competențe transversale esențiale în secolul XXI: gândirea critică, analiza datelor, competențele digitale, luarea deciziilor și colaborarea. Utilizarea tehnologiei moderne, în special a hărților digitale și a instrumentelor geospațiale, contribuie la formarea unor abilități practice cu aplicabilitate largă în cariere variate – de la urbanism și planificare teritorială până la protecția mediului și managementul riscurilor naturale.

Un alt aspect esențial este contribuția geografiei la educația pentru cetățenie activă și pentru dezvoltare durabilă. Elevii care studiază geografia înțeleg mai bine conceptele de echitate, sustenabilitate, globalizare și responsabilitate civică. Ei sunt mai bine pregătiți să ia decizii informate, să contribuie la soluționarea problemelor sociale și de mediu și să colaboreze într-un mod empatic și constructiv cu oameni din culturi și spații diferite.

Geografia are un impact semnificativ asupra formării viitorului unui elev nu doar prin conținuturile sale, ci mai ales prin modul în care modelează gândirea, valorile și comportamentul acestuia. O educație geografică solidă înseamnă tineri pregătiți să se adapteze, să acționeze și să se implice activ într-o lume în continuă schimbare. Prin urmare, această disciplină trebuie susținută, valorizată și integrată strategic în curriculumul școlar, ca un pilon esențial al unei educații moderne și relevante.

Bibliografie

Dulamă Maria Eliza, 2008, Metodologii didactice activizante. Teorie și practică, Editura Clusium, Cluj Napoca.

Ilieș A., Ilieș Dorina Camelia, 2004, Didactica geografiei, Editura Universității din Oradea, Oradea.

Importanța învățământului tehnic în România: pilon al dezvoltării economice și sociale

Prof. Lalu Mihaela Victoria, Liceul Tehnologic ”Ferdinand I”, Rm.Vâlcea

Introducere

Într-o eră a transformărilor tehnologice rapide și a globalizării economice, învățământul tehnic joacă un rol esențial în pregătirea resursei umane calificate, capabile să răspundă cerințelor unei piețe a muncii în continuă schimbare. În România, acest segment educațional este crucial pentru susținerea competitivității

Rolul învățământului tehnic în economia românească

Învățământul tehnic contribuie semnificativ la formarea specialiștilor necesari în sectoare cheie ale economiei, precum industria prelucrătoare, construcțiile, transporturile și energia. Prin pregătirea practică și teoretică oferită, absolvenții acestui sistem educațional sunt capabili să se integreze rapid în activitățile economice, aducând un plus de valoare și eficiență. De asemenea, învățământul tehnic sprijină inovația și adaptarea la noile tehnologii, esențiale pentru modernizarea infrastructurii și creșterea productivității. Prin colaborarea cu mediul de afaceri și integrarea noilor tehnologii în procesul educațional, se asigură o pregătire adecvată a forței de muncă pentru provocările viitorului.

Beneficiile sociale ale învățământului tehnic

Pe lângă impactul economic, învățământul tehnic are și beneficii sociale importante. Acesta oferă tinerilor oportunități reale de angajare și dezvoltare profesională, contribuind la reducerea șomajului și a excluziunii sociale. Prin formarea de competențe practice și specializate, elevii dobândesc încredere în propriile abilități și perspective clare de carieră. În plus, învățământul tehnic promovează egalitatea de șanse, oferind acces la educație și formare profesională pentru tineri din

diverse medii socio-economice. Astfel, se contribuie la coeziunea socială și la dezvoltarea unei societăți echitabile și incluzive.

Integrarea în contextul european și internațional

Participarea României la inițiative internaționale, precum competițiile WorldSkills, evidențiază angajamentul țării în promovarea excelenței în formarea profesională. Prin alinierea la standardele internaționale și schimbul de bune practici, învățământul tehnic românesc își consolidează poziția și relevanța pe plan global. De asemenea, colaborarea cu parteneri internaționali și participarea la proiecte europene contribuie la modernizarea curriculumului, dezvoltarea competențelor digitale și adaptarea la cerințele unei economii bazate pe cunoaștere.

Provocări și perspective de dezvoltare

În ciuda progreselor înregistrate, învățământul tehnic din România se confruntă cu provocări semnificative, precum lipsa de resurse materiale, infrastructura învechită și percepția negativă asupra acestui tip de educație. Pentru a depăși aceste obstacole, este necesară o strategie națională coerentă, care să includă:

- Investiții în modernizarea infrastructurii și dotarea laboratoarelor cu echipamente moderne.
- Formarea continuă a cadrelor didactice și actualizarea curriculumului în conformitate cu evoluțiile tehnologice.
- Promovarea parteneriatelor între școli și mediul de afaceri pentru asigurarea unei formări practice relevante.
- Campanii de informare și orientare profesională pentru a schimba percepția publică asupra învățământului tehnic.

Concluzii

Învățământul tehnic reprezintă un pilon esențial pentru dezvoltarea economică și socială a României. Prin formarea unei forțe de muncă calificate și adaptabile, acest tip de educație contribuie la creșterea competitivității economice, reducerea șomajului și promovarea unei societăți echitabile. Investiția în învățământul tehnic este, așadar, o investiție în viitorul țării. Învățământul tehnic reprezintă un pilon strategic pentru dezvoltarea economică și socială durabilă a României. În contextul actual, marcat de transformări digitale, automatizare și cerințe tot mai complexe pe piața muncii, acest tip de educație dobândește o relevanță sporită. Prin formarea unei forțe de muncă bine pregătite și adaptabile, învățământul tehnic contribuie direct la consolidarea competitivității economice a țării. Totodată, învățământul tehnic are un rol major în integrarea socială a tinerilor, în special a celor proveniți din medii dezavantajate. Acesta oferă rute alternative și viabile către o carieră profesională solidă, înlocuind ideea conform căreia succesul este legat exclusiv de învățământul teoretic și academic. Prin accesul la calificări reale, cerute de piață, elevii capătă nu doar cunoștințe, ci și încredere în propriul potențial și un sentiment de utilitate socială.

În plus, colaborarea dintre unitățile de învățământ tehnic și angajatori reprezintă un model de bună practică ce trebuie extins și consolidat. Această cooperare asigură alinierea conținuturilor educaționale la realitățile economice și facilitează tranziția elevilor de la școală la locul de muncă. În același timp, promovarea competițiilor profesionale, cum ar fi WorldSkills, stimulează excelența și oferă recunoaștere publică meritelor tinerilor cu abilități tehnice.

Pentru ca învățământul tehnic să-și îndeplinească pe deplin misiunea, este esențial ca autoritățile să acorde o atenție sporită acestui domeniu, prin politici educaționale coerente și investiții consistente în infrastructură, resurse umane și parteneriate public-private. Imaginea învățământului tehnic trebuie redefinită ca una modernă, inovatoare și orientată spre performanță.

Bibliografie

Negreț-Dobridor I. Pânișoară I.O., 2005, Știința învățării. De la teorie la practică, Editura Polirom, Iași.

Cristea S., 2004, Managementul organizației școlare, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Perfecționarea continuă a cadrelor didactice – o necesitate pentru o educație de calitate

Prof. Lalu Mihaela Victoria, Liceul Tehnologic ”Ferdinand I”, Rm. Vâlcea

Introducere

În contextul unei societăți în continuă schimbare, caracterizată de progres tehnologic rapid și diversitate culturală, rolul cadrelor didactice devine tot mai complex. Pentru a răspunde eficient noilor cerințe educaționale, profesorii trebuie să se angajeze într-un proces de perfecționare continuă, care să le permită actualizarea cunoștințelor și adaptarea metodelor de predare.

Importanța perfecționării continue

Perfecționarea continuă a cadrelor didactice este esențială pentru:

- Actualizarea cunoștințelor - Știința și tehnologia evoluează rapid, iar profesorii trebuie să fie la curent cu cele mai recente descoperiri pentru a le transmite elevilor informații relevante.
- Dezvoltarea competențelor pedagogice - Metodele de predare se schimbă, iar profesorii trebuie să învețe tehnici noi pentru a menține interesul elevilor și a facilita învățarea.
- Adaptarea la diversitatea elevilor - Clasele sunt din ce în ce mai eterogene, iar profesorii trebuie să fie pregătiți să răspundă nevoilor variate ale elevilor.
- Integrarea tehnologiei în educație - Utilizarea eficientă a tehnologiei în procesul educațional necesită formare specifică.

Cadrul legislativ și instituțional

În România, perfecționarea continuă a cadrelor didactice este reglementată de Ministerul Educației și este considerată atât un drept, cât și o obligație. Conform legislației în vigoare,

personalul didactic trebuie să acumuleze, la fiecare interval de 5 ani, minimum 90 de credite profesionale transferabile (CPT). Această formare se poate realiza prin:

- Programe de perfecționare a pregătirii științifice și pedagogice.
- Cursuri de pregătire pentru obținerea gradelor didactice II și I.
- Programe de conversie profesională.
- Studii corespunzătoare unei specializări în domeniul licenței.

Modalități de perfecționare

Perfecționarea continuă poate fi realizată prin diverse modalități:

- Cursuri online: oferă flexibilitate și acces la o gamă variată de materiale de învățare.
- Seminarii și ateliere: Facilitează interacțiunea directă și învățarea practică.
- Conferințe și evenimente educaționale - Permit schimbul de experiență și actualizarea cunoștințelor.
- Programe de formare la nivel de școală - Abordează nevoile specifice ale instituției.

De asemenea, platforme precum www.scoalaprofesorilor.ro oferă resurse gratuite pentru formarea continuă a cadrelor didactice [2] .

Perspective europene

La nivel european, perfecționarea continuă a cadrelor didactice este considerată o investiție în calitatea educației. Statele membre ale Uniunii Europene promovează formarea continuă ca parte integrantă a carierei didactice, subliniind necesitatea unui sistem coerent și bine finanțat de dezvoltare profesională [3] .

Provocări și soluții

În ciuda importanței recunoscute, perfecționarea continuă se confruntă cu mai multe provocări:

- Lipsa resurselor: Finanțarea insuficientă poate limita accesul la programe de formare.
- Timpul limitat: Profesorii au un program încărcat, ceea ce poate îngreuna participarea la cursuri.
- Accesul inegal la formare: Diferențele regionale pot afecta disponibilitatea programelor de perfecționare.

Pentru a depăși aceste obstacole, este necesară:

- Crearea unui sistem național coerent de formare: Care să asigure acces egal la programe de calitate.
- Utilizarea tehnologiei: Pentru a oferi cursuri online accesibile.
- Stimularea autoperfecționării: Încurajarea profesorilor să își dezvolte un plan personal de dezvoltare profesională.

Concluzii

Perfecționarea continuă a cadrelor didactice este esențială pentru asigurarea unei educații de calitate, adaptată nevoilor societății contemporane. Prin actualizarea constantă a cunoștințelor și dezvoltarea competențelor pedagogice, profesorii pot răspunde eficient provocărilor actuale și pot contribui la formarea unor generații bine pregătite. Perfecționarea continuă a cadrelor didactice se configurează, în contextul educațional actual, nu ca o opțiune facultativă, ci ca o condiție sine qua non a asigurării calității procesului instructiv-educativ. Dinamica accelerată a societății cunoașterii, transformările tehnologice și diversificarea profilului psiho-social al elevilor impun profesorului depășirea statutului de simplu transmițător de informații și asumarea rolului de facilitator al învățării, mentor și practician reflexiv. Analiza literaturii de specialitate evidențiază faptul că investiția în dezvoltarea profesională continuă generează efecte multidimensionale: la nivel individual, determină actualizarea competențelor științifice și psihopedagogice, creșterea motivației și prevenirea rutinei profesionale; la nivelul clasei, se traduce prin diversificarea strategiilor didactice, adaptarea la nevoile reale ale elevilor și creșterea performanței școlare; la nivel de sistem, contribuie la alinierea învățământului românesc la standardele europene de calitate și la consolidarea statutului profesiei didactice. Pentru ca perfecționarea să nu rămână un demers formal, este necesară corelarea coerentă a trei paliere: politicile educaționale care să asigure finanțare și acces echitabil la programe relevante, instituțiile de formare care să propună oferte flexibile centrate pe nevoile reale din școli, și responsabilitatea individuală a cadrului didactic de a-și asuma propria dezvoltare ca proiect profesional permanent.În esență, calitatea educației este direct proporțională cu calitatea celor care o înfăptuiesc. O școală performantă se construiește cu profesori care învață continuu. Prin urmare, susținerea și valorizarea perfecționării continue reprezintă cea mai sigură investiție în viitorul educației și, implicit, în viitorul societății românești.

Bibliografie

Iucu Romiță B., 2004, Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii, Editura Humanitas Educațional, București.

Pânișoară I. O., 2017, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Ediția a II-a, Editura Polirom, Iași.

Continuitatea intervenției logopedice în formarea și dezvoltarea elevului

Prof. Mărgărita Antoanela, Școala Gimnazială „Anton Pann”, Rm. Vâlcea

Rezumat

Intervenția logopedică în mediul școlar reprezintă un demers complex, situat la intersecția dintre educație, psihologie, lingvistică și asistență psihopedagogică. În cazul elevului de gimnaziu, dificultățile de limbaj și comunicare pot influența nu doar performanța școlară, ci și relaționarea cu ceilalți, încrederea în sine și participarea activă la viața clasei. Din această perspectivă, activitatea profesorului logoped nu poate fi redusă la corectarea unor tulburări de pronunție sau de limbaj, ci trebuie înțeleasă ca un proces educațional și terapeutic continuu, adaptat particularităților fiecărui elev. Lucrarea evidențiază importanța continuității intervenției logopedice, a colaborării dintre logoped, profesor, familie și elev, precum și a unor strategii moderne de stimulare a comunicării orale și scrise. În spiritul conceptului „Perpetuum Edu”, progresul logopedic este privit ca un proces gradual, în care fiecare achiziție devine punctul de plecare pentru o nouă etapă de dezvoltare.

Cuvinte-cheie: logopedie, comunicare, limbaj, elev, intervenție logopedică, incluziune, continuitate, dezvoltare.

Introducere

Educația este un proces al devenirii. Ea nu se realizează printr-o singură experiență și nu poate fi redusă la transmiterea unor informații, ci presupune acumulări succesive, exercițiu, corectare, adaptare și progres. În acest sens, sintagma „Perpetuum Edu” poate fi asociată cu însăși natura actului educațional: ceea ce se formează astăzi constituie fundamentul dezvoltării de mâine. În școala gimnazială, comunicarea reprezintă una dintre condițiile esențiale ale participării elevului la procesul educațional. A vorbi, a înțelege, a citi, a scrie, a formula o idee și a o susține reprezintă achiziții care depășesc granițele unei singure discipline. Limbajul este instrumentul prin care elevul învață, relaționează, își exprimă emoțiile și își construiește treptat identitatea. Atunci când apar dificultăți de limbaj sau de comunicare, consecințele nu se limitează la sfera logopedică. Un elev care întâmpină dificultăți în exprimarea orală poate evita să răspundă în fața clasei; cel care citește cu dificultate poate manifesta reținere față de activitățile de lectură; elevul care întâmpină dificultăți în scriere poate ajunge să își subestimeze propriile capacități. De aceea, activitatea profesorului logoped are o importantă dimensiune educațională și formativă. Corectarea unei dificultăți de limbaj nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc prin care elevul este sprijinit să comunice mai eficient, să participe activ la viața școlară și să își valorifice potențialul.

1. Limbajul – fundament al participării școlare

Limbajul ocupă un loc central în dezvoltarea cognitivă și socială a copilului. Prin intermediul său, elevul își organizează experiențele, formulează întrebări, exprimă opinii și construiește relații cu cei din jur. La nivel gimnazial, cerințele de comunicare devin tot mai complexe. Elevului i se solicită să formuleze răspunsuri elaborate, să argumenteze, să interpreteze texte, să redacteze compuneri, să participe la proiecte și să susțină prezentări. În acest context, o dificultate de limbaj care poate părea minoră la o vârstă mai mică poate deveni mai vizibilă și mai problematică odată cu creșterea cerințelor școlare. Profesorul logoped trebuie să privească elevul în integralitatea sa și să analizeze nu numai ce dificultate prezintă, ci și cum îi influențează aceasta participarea școlară. Această schimbare de perspectivă este esențială: elevul nu trebuie redus la diagnosticul sau la dificultatea sa. El este, înainte de toate, un copil sau un adolescent aflat într-un proces de dezvoltare, iar intervenția educațională trebuie să pornească de la resursele sale.

2. Continuitatea – condiție a progresului logopedic

Intervenția logopedică eficientă presupune continuitate. Un sunet corect emis într-o activitate individuală nu este automat utilizat corect în conversația spontană. O regulă de scriere exersată în cabinet nu este neapărat aplicată spontan în activitatea școlară. De aceea, demersul logopedic presupune, în mod obișnuit, etape succesive: formare, consolidare, diferențiere, automatizare și transfer. Continuitatea este importantă și pentru dezvoltarea motivației elevului. Progresul logopedic poate fi lent și uneori dificil de observat. Elevul are nevoie să vadă că fiecare pas contează. O pronunție mai clară, o lectură mai fluentă, formularea unei propoziții mai complexe, participarea voluntară la o discuție sau redactarea unui text cu mai puține erori reprezintă achiziții care trebuie recunoscute și valorizate. În acest sens, intervenția logopedică poate fi privită ca un proces al pașilor mici, dar constanți. Fiecare reușită devine fundamentul următoarei. Această perspectivă se potrivește în mod firesc conceptului de Perpetuum Edu: educația continuă prin progres, iar progresul se construiește prin continuitate.

3. De la corectarea vorbirii la dezvoltarea comunicării

Logopedia școlară nu trebuie limitată la corectarea pronunției. Comunicarea eficientă presupune mai mult decât articularea corectă a sunetelor. Ea implică vocabular, structuri gramaticale, fluență, înțelegere, exprimarea coerentă a ideilor și capacitatea de adaptare la situația de comunicare. Pentru elevul de gimnaziu, dezvoltarea competențelor de comunicare poate presupune activități precum:

- descrierea unor imagini sau situații;
- formularea de întrebări și răspunsuri;
- povestirea unor experiențe;
- ordonarea logică a unor idei;

- completarea și dezvoltarea unor enunțuri;
- argumentarea unei opinii;
- dramatizarea unor situații;
- lectura expresivă;
- exerciții de vocabular și semantică.

Aceste activități pot fi adaptate nivelului de dezvoltare al fiecărui elev. Important este ca exercițiul logopedic să nu devină o experiență mecanică, ci să creeze situații autentice de comunicare. Elevul trebuie să simtă că ceea ce învață în cabinet îl ajută să comunice mai bine în lumea reală.

4. Logopedul și profesorul – parteneri în educația elevului

Una dintre condițiile importante ale eficienței intervenției logopedice este colaborarea dintre specialiștii implicați în educația elevului. Profesorul logoped dispune de competențe specifice în evaluarea și intervenția asupra dificultăților de limbaj și comunicare, în timp ce profesorul de la clasă observă elevul în contexte educaționale variate. Cele două perspective se completează. Un elev poate manifesta o dificultate în cabinet care este mai puțin vizibilă în clasă sau, dimpotrivă, poate comunica relativ bine în situații individuale, dar întâmpina dificultăți atunci când trebuie să vorbească în fața colegilor. De aceea, schimbul de informații dintre profesorul logoped și cadrele didactice poate contribui la o intervenție mai coerentă. Nu este necesar ca profesorul de la clasă să devină logoped, dar acesta poate susține progresul prin măsuri simple:

- acordarea unui timp suficient pentru formularea răspunsului;
- încurajarea exprimării;
- evitarea etichetării;
- valorizarea progresului;
- oferirea unor sarcini gradate;
- crearea unui climat în care greșeala este privită ca parte a învățării.

Astfel, cabinetul logopedic și sala de clasă devin două spații complementare ale aceluiași proces educațional.

5. Familia – partener al continuității terapeutice

Continuitatea nu poate fi asigurată exclusiv în cabinetul logopedic. Familia are un rol important în susținerea achizițiilor și în menținerea motivației elevului. Părinții trebuie să primească explicații clare cu privire la dificultățile copilului și la modul în care îl pot sprijini fără a transforma activitățile logopedice într-o sursă suplimentară de presiune. Uneori, cele mai eficiente activități sunt cele integrate firesc în viața de familie: lectura împreună, conversația, povestirea unei experiențe, descrierea unei imagini sau discutarea unei situații cotidiene. Sprijinul familiei trebuie să fie constant, dar echilibrat. Copilul nu trebuie să simtă că fiecare conversație devine o probă de

evaluare. Obiectivul este ca achizițiile realizate în cadrul terapiei să se transfere treptat în comunicarea naturală.

6. Tehnologia – instrument pentru continuitate și personalizare

Educația contemporană oferă logopediei noi posibilități prin utilizarea resurselor digitale. Aplicațiile educaționale, materialele audio-video, exercițiile interactive și resursele multimedia pot crește atractivitatea activităților și pot facilita repetarea individualizată. Tehnologia poate fi utilă mai ales atunci când permite:

- repetarea exercițiilor;
- oferirea unui feedback rapid;
- adaptarea nivelului de dificultate;
- stimularea atenției;
- asocierea sunetului cu imaginea și mișcarea;
- înregistrarea și compararea progresului.

Totuși, instrumentul digital nu trebuie să înlocuiască relația directă dintre logoped și elev. În intervenția logopedică, relația umană rămâne esențială. Elevul are nevoie nu numai de exerciții, ci și de încurajare, răbdare, validare și sentimentul că adultul din fața sa are încredere în capacitatea lui de progres.

7. Dimensiunea emoțională a intervenției logopedice

Una dintre componentele care nu trebuie ignorate în activitatea logopedului este dimensiunea emoțională. Dificultățile de comunicare pot afecta imaginea de sine a elevului. Un adolescent care a fost corectat frecvent pentru modul în care vorbește poate deveni reticent în situații de comunicare publică. Teama de greșeală poate conduce la evitare, iar evitarea poate reduce și mai mult oportunitățile de exersare. În aceste situații, logopedul are și rolul de a crea un spațiu securizant, în care elevul să poată încerca fără teama de ridiculizare. Corectarea trebuie să fie fermă în ceea ce privește obiectivul, dar pozitivă în ceea ce privește relația cu elevul. Mesajul transmis ar trebui să fie: „Nu ești definit de greșeala ta. Greșeala este doar punctul de la care începem să construim progresul.” Această abordare poate contribui la dezvoltarea încrederii în sine și la creșterea disponibilității pentru comunicare.

8. O posibilă strategie de intervenție: „Drumul spre comunicarea sigură”

În activitatea logopedică din gimnaziu poate fi valorificată o abordare etapizată, centrată pe progres.

Etapa I – Descoperirea

Elevul este ajutat să își identifice dificultatea și, mai ales, resursele.

Etapa a II-a – Exersarea

Sunt realizate activități adaptate nivelului său, cu accent pe repetare și consolidare.

Etapa a III-a – Transferul

Achizițiile sunt utilizate în contexte mai apropiate de comunicarea reală.

Etapa a IV-a – Autonomia

Elevul este încurajat să își monitorizeze propriul progres și să utilizeze spontan ceea ce a învățat.

Etapa a V-a – Continuitatea

Achizițiile sunt menținute și dezvoltate prin colaborarea dintre logoped, profesor, familie și elev. Această strategie ilustrează foarte bine ideea de Perpetuum Edu: intervenția nu se încheie odată cu rezolvarea unei dificultăți punctuale, ci continuă prin dezvoltarea unor competențe care îi permit elevului să devină tot mai autonom.

Concluzii

Activitatea profesorului logoped în școala gimnazială reprezintă mult mai mult decât un demers de corectare a unor dificultăți de pronunție sau de limbaj. Ea este parte integrantă a procesului educațional și contribuie la dezvoltarea comunicării, a încrederii în sine și a participării active a elevului la viața școlii. Continuitatea reprezintă una dintre condițiile fundamentale ale acestui proces. Progresul nu se produce instantaneu, ci prin acumulări succesive, prin exercițiu, feedback, colaborare și încurajare. În acest sens, logopedia se află într-o relație firească cu filosofia „Perpetuum Edu": educația continuă, iar fiecare achiziție devine începutul unei noi etape de dezvoltare.

Pentru elevul cu dificultăți de limbaj, succesul nu înseamnă doar pronunțarea corectă a unui sunet sau citirea fără ezitare a unui text. Succesul înseamnă să aibă curajul de a vorbi, să își exprime ideile, să pună întrebări, să participe și să creadă că poate reuși. De aceea, poate cea mai importantă finalitate a intervenției logopedice nu este doar corectarea vorbirii, ci redarea încrederii elevului în propria voce. Iar această voce, odată devenită mai sigură, poate continua să se dezvolte dincolo de cabinet, dincolo de școală și dincolo de intervenția logopedică propriu-zisă. Educația este, asemenea limbajului, un proces viu: se construiește, se exersează, se transformă și continuă.

Bibliografie

Anca Margareta, Logopedie, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2005.

Bodea Hațegan Carolina, Abordări moderne în terapia tulburărilor de limbaj, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2013.

Pânișoară Ion-Ovidiu, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Iași, Editura Polirom, 2009.

Roșan Anca, Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2015.

Verza Emil, Tratat de logopedie, București, Editura Fundației Humanitas, 2003.

Vrășmaș Ecaterina, Educația copilului cu cerințe educative speciale, București, Editura Pro Humanitate, 2001.

Cuvântul care apropie. Limba română, comunicarea și educația pentru egalitate

Prof. Moscalu Cosmina, Liceul Tehnologic ”Ferdinand I”, Rm. Vâlcea

Rezumat

În societatea contemporană, egalitatea nu poate fi concepută doar ca principiu social sau juridic, ci și ca drept fundamental al fiecărei persoane de a fi ascultată, înțeleasă și respectată. În acest context, limba devine unul dintre principalele instrumente prin care individul participă la viața comunității. Ora de limba și literatura română poate contribui semnificativ la formarea unei comunicări bazate pe respect, responsabilitate și deschidere față de diversitatea opiniilor. Lucrarea analizează relația dintre limbaj, comunicare și valori, evidențiind rolul profesorului în formarea unor tineri capabili să argumenteze fără a agresa, să dialogheze fără a exclude și să își exprime identitatea fără a nega identitatea celuilalt. Egalitatea în comunicare nu presupune uniformitatea discursurilor, ci crearea unui spațiu în care fiecare voce să aibă posibilitatea de a se face auzită.

Cuvinte-cheie: egalitate, limbaj, comunicare, valori, dialog, respect, educație.

1. Limbajul – spațiul în care ne întâlnim

Omul există în relație cu ceilalți, iar una dintre cele mai importante forme ale acestei relaționări este limbajul. Prin cuvinte ne exprimăm ideile, emoțiile, convingerile și identitatea, dar tot prin cuvinte putem construi sau distruge relații.

De aceea, educația lingvistică nu poate fi redusă la însușirea normelor gramaticale și ortografice. A vorbi și a scrie corect reprezintă o formă de competență culturală, însă a ști să comunici responsabil reprezintă și o formă de maturitate morală.

Într-o societate în care discursul public este tot mai fragmentat, iar comunicarea din mediul digital favorizează adesea reacția rapidă și judecata superficială, școala are responsabilitatea de a cultiva dialogul. Academia Română a subliniat în mai multe rânduri rolul formativ al limbii și literaturii române, inclusiv în dezvoltarea capacității de exprimare, a sensibilității și a gândirii. [1]

Ora de limba română poate deveni astfel un spațiu în care elevul învață nu numai cum să spună ceva, ci și cum să se raporteze la cel căruia îi vorbește.

2. Egalitatea vocilor și dreptul la exprimare

Egalitatea presupune și dreptul de a avea o voce.

Într-o clasă există elevi expansivi și elevi retrași, elevi care formulează rapid răspunsuri și elevi care au nevoie de timp pentru a-și construi ideile. Există elevi care provin din medii culturale diferite, care au experiențe de viață diferite și care privesc lumea prin filtre distincte.

O educație autentică pentru egalitate nu înseamnă să le cerem tuturor să vorbească la fel. Dimpotrivă, ea presupune crearea condițiilor pentru ca fiecare elev să poată vorbi fără teama de a fi ridiculizat.

În acest sens, profesorul de limba română are o responsabilitate aparte. El poate transforma comunicarea într-un exercițiu de democrație: elevii pot susține opinii diferite, dar trebuie să învețe să le argumenteze; pot respinge o idee, dar nu trebuie să desființeze persoana care a formulat-o.

Diferența dintre:

„Nu sunt de acord cu această idee."

și

„Ideea ta este absurdă."

pare simplă, dar are o profundă semnificație educativă.

Prima formulare păstrează dialogul deschis. Cea de-a doua îl închide.

De aici începe educația pentru egalitate: din respectul acordat interlocutorului chiar și atunci când nu împărtășim opinia lui.

3. Literatura – școala dialogului cu celălalt

Dacă limbajul reprezintă instrumentul comunicării, literatura reprezintă unul dintre cele mai importante spații în care putem exersa înțelegerea celuilalt.

Un personaj literar ne oferă acces la o experiență care nu este a noastră. Putem înțelege frica lui, ambiția, singurătatea, iubirea, revolta sau eșecul. Uneori îl admirăm, alteori îl condamnăm. Important este că suntem obligați să îl înțelegem înainte de a-l judeca.

Această experiență are o valoare educativă majoră.

În „Moara cu noroc", de exemplu, elevul poate discuta nu numai degradarea morală a lui Ghiță, ci și felul în care presiunea socială, dorința de statut și raportarea la ceilalți influențează comportamentul individual.

În „Ion", relația dintre statut, proprietate și demnitate oferă un prilej de reflecție asupra unei societăți în care valoarea individului este adesea măsurată prin ceea ce posedă.

În „Enigma Otiliei", diferențele de vârstă, statut, educație și interese sociale permit o discuție despre prejudecată, aparență și felul în care ceilalți construiesc imaginea unui individ.

Literatura nu oferă o morală simplă, ci creează situații problematice. Tocmai această ambiguitate o face valoroasă pentru educație.

Elevul este pus în situația de a judeca, argumenta, compara și, uneori, de a-și reconsidera propria opinie.

4. Cuvintele pot construi egalitatea, dar o pot și distruge

Una dintre cele mai importante dimensiuni ale educației contemporane este conștientizarea puterii cuvântului.

O etichetă repetată poate deveni pentru un adolescent o identitate impusă.

Un cuvânt depreciativ poate transforma diferența în inferioritate.

O ironie repetată poate produce excludere.

În mediul școlar, aceste mecanisme sunt uneori greu de observat tocmai pentru că se ascund în spatele glumei. De aceea, educația lingvistică trebuie să includă și educația pentru responsabilitatea discursului.

Elevii trebuie să înțeleagă că libertatea de exprimare nu înseamnă absența responsabilității.

A spune ceea ce gândești este important. Dar este la fel de important cum alegi să o spui.

Această idee poate fi valorificată prin activități didactice simple: analiza unor dialoguri, rescrierea unor replici agresive, dezbateri, jocuri de rol, analiza comentariilor din mediul online sau compararea unor formulări cu efect comunicativ diferit. Astfel, competența lingvistică devine și competență socială.

5. Profesorul – model de comunicare egalitară

În orice proces educațional, profesorul transmite valori nu numai prin ceea ce spune, ci și prin felul în care se comportă.

Un profesor care ascultă cu răbdare transmite respect.

Un profesor care permite opinii diferite transmite toleranță.

Un profesor care corectează fără să umilească transmite demnitate.

Un profesor care încurajează elevul timid îi transmite încredere.

Prin urmare, egalitatea se învață și prin experiență, nu numai prin discurs.

Este relevantă aici ideea potrivit căreia educația presupune mai mult decât acumularea de informații. Academia Română a evidențiat rolul limbii și literaturii române în dezvoltarea gândirii, a capacității de exprimare și a sensibilității, dar și importanța formării spiritului civic și democratic.

Profesorul devine, astfel, un model de comunicare. El poate demonstra că autoritatea nu exclude respectul și că fermitatea nu presupune agresivitate.

6. De la „a avea dreptate” la „a putea dialoga”

Una dintre cele mai dificile competențe pe care școala trebuie să le formeze este aceea de a accepta că putem avea opinii diferite fără ca unul dintre interlocutori să devină automat „dușmanul” celuilalt.

În acest sens, dezbaterea poate fi un instrument pedagogic deosebit de valoros.

Elevul învață:

- să asculte;

- să formuleze argumente;
- să distingă între argument și atac personal;
- să accepte contraargumentul;
- să își revizuiască poziția atunci când descoperă argumente mai solide.

Aceste deprinderi depășesc cu mult spațiul disciplinei. Ele sunt necesare în familie, în comunitate, în profesie și în societate.

A ști să dialoghezi este una dintre formele cele mai concrete ale egalității.

Nu pentru că toate opiniile ar avea aceeași valoare, ci pentru că fiecare persoană trebuie să aibă șansa de a-și susține opinia și de a fi ascultată.

Concluzii

Într-o societate în care comunicarea devine tot mai rapidă, dar nu întotdeauna mai profundă, școala are misiunea de a reabilita dialogul.

Profesorul de limba și literatura română poate contribui în mod decisiv la această construcție, deoarece disciplina sa are în centru tocmai cuvântul – instrument al cunoașterii, al exprimării identității și al relaționării cu ceilalți.

Egalitatea nu presupune ca toate vocile să fie identice. Înseamnă ca fiecare voce să poată fi auzită, iar diferența de opinie să nu devină motiv de excludere.

În fond, educația pentru egalitate poate începe cu un gest extrem de simplu: să-l învățăm pe elev să asculte înainte de a răspunde și să înțeleagă înainte de a judeca.

Cuvântul poate ridica sau poate răni, poate apropia sau poate despărți. De aceea, una dintre cele mai importante valori pe care profesorul de limba română le poate transmite elevilor este responsabilitatea față de cuvânt.

A învăța să vorbești înseamnă a învăța să te exprimi.

A învăța să asculți înseamnă a învăța să-l respecți pe celălalt.

Iar a ști să le faci pe amândouă înseamnă a învăța să trăiești împreună cu ceilalți.

Bibliografie

Călinescu G., Istoria literaturii române de la origini până în prezent, București, Editura Minerva, 1982.

Ibrăileanu G., Spiritul critic în cultura românească, București, Editura Minerva, 1984.

Liiceanu G., Despre limită, București, Editura Humanitas, 1994.

Manolescu N., Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc, București, Editura Gramar, 2007.

Noica C., Sentimentul românesc al ființei, București, Editura Humanitas, 1996.

Pleșu A., Minima moralia. Elemente pentru o etică a intervalului, București, Editura Humanitas, 2013.

Educația în era digitală – de la competența informatică la învățarea continuă

Prof. Ochia Florin Cristian, Colegiul Național de Informatică ”Matei Basarab”, Rm. Vâlcea

Rezumat

Transformarea digitală a societății determină schimbări profunde în modul în care se realizează educația și în competențele de care elevii au nevoie pentru a se adapta unei lumi aflate într-o continuă schimbare. În acest context, disciplina Informatică și TIC depășește obiectivul însușirii unor cunoștințe tehnice și contribuie la formarea gândirii algoritmice, a capacității de rezolvare a problemelor, a creativității și a responsabilității în utilizarea tehnologiei. Lucrarea analizează rolul profesorului de informatică în dezvoltarea competențelor necesare învățării pe tot parcursul vieții, evidențiind importanța educației digitale, a programării, a gândirii computaționale și a utilizării responsabile a inteligenței artificiale. În perspectiva conceptului „Perpetuum Edu”, tehnologia nu reprezintă finalitatea educației, ci un instrument prin care elevul este pregătit să învețe, să se adapteze și să creeze într-o societate aflată într-o permanentă transformare.

Cuvinte-cheie: educație digitală, informatică, gândire computațională, competențe digitale, inteligență artificială, programare, învățare continuă.

Introducere

Educația contemporană se desfășoară într-un context în care schimbarea a devenit una dintre constantele societății. Tehnologiile digitale evoluează rapid, profesiile se transformă, iar competențele considerate suficiente într-o anumită etapă pot deveni insuficiente câțiva ani mai târziu. În aceste condiții, școala nu mai poate avea ca obiectiv exclusiv transmiterea unui volum de informații. Una dintre misiunile sale fundamentale este aceea de a forma capacitatea elevului de a învăța permanent, de a se adapta și de a utiliza critic informația. Din această perspectivă, conceptul „Perpetuum Edu” dobândește o semnificație aparte în domeniul informaticii. Informatica însăși este o disciplină caracterizată prin schimbare continuă. Limbajele de programare se dezvoltă, aplicațiile apar și dispar, tehnologiile se transformă, iar inteligența artificială modifică deja modul în care oamenii lucrează și învață. Prin urmare, profesorul de informatică nu poate pregăti elevul pentru o singură tehnologie sau pentru un anumit instrument digital. El trebuie să îl pregătească pentru învățarea tehnologiilor care încă nu există. Aceasta reprezintă una dintre provocările majore ale educației informatice actuale.

1. Informatica – de la disciplină școlară la competență pentru viață

În școală, informatica este uneori percepută ca o disciplină orientată în principal spre utilizarea calculatorului și însușirea unor limbaje de programare. O asemenea perspectivă este însă limitativă. Valoarea educațională a informaticii constă în dezvoltarea unor capacități transferabile în numeroase domenii: analiza unei probleme, descompunerea acesteia în etape, identificarea unor

soluții, verificarea rezultatelor și corectarea erorilor. Programarea reprezintă, din această perspectivă, mai mult decât scrierea unui cod. Atunci când elevul încearcă să rezolve o problemă prin intermediul unui algoritm, el învață să gândească structurat. Trebuie să identifice datele, să stabilească pașii necesari, să anticipeze situațiile posibile și să verifice dacă soluția funcționează. Această formă de gândire poate fi transferată în matematică, fizică, geografie, economie, dar și în situații cotidiene. Prin urmare, informatica nu formează doar utilizatori ai tehnologiei, ci persoane capabile să gândească în mod sistematic într-o lume dominată de tehnologie.

2. Gândirea computațională – o competență pentru viitor

Unul dintre conceptele importante ale educației informatice contemporane este gândirea computațională. Aceasta presupune capacitatea de a analiza o problemă, de a identifica elementele esențiale, de a o descompune în componente mai simple și de a construi o strategie de rezolvare. Elevul care învață să gândească algoritmic dobândește, în același timp, o metodă de abordare a problemelor. Un algoritm poate fi privit ca o succesiune logică de pași prin care se ajunge de la o situație inițială la un rezultat. În procesul educațional, această abordare poate dezvolta:

- logica;
- atenția;
- perseverența;
- creativitatea;
- capacitatea de analiză;
- autonomia în învățare;
- capacitatea de a identifica și corecta erorile.

Un aspect important este faptul că eroarea devine parte a procesului de învățare. Un program care nu funcționează nu reprezintă neapărat un eșec. El oferă elevului posibilitatea de a analiza cauza, de a formula ipoteze și de a testa soluții alternative. Această atitudine poate fi transferată întregului proces educațional: greșeala nu trebuie privită ca opusul învățării, ci ca una dintre etapele ei.

3. De la consumator de tehnologie la creator de conținut digital

Societatea actuală îi oferă elevului acces la o cantitate impresionantă de informație. El poate utiliza motoare de căutare, platforme educaționale, rețele sociale, aplicații și instrumente bazate pe inteligență artificială. Totuși, accesul la tehnologie nu este echivalent cu competența digitală. Un elev poate utiliza zilnic un smartphone și, în același timp, să întâmpine dificultăți în evaluarea credibilității unei informații, în protejarea datelor personale sau în identificarea unei surse nesigure. De aceea, educația informatică trebuie să urmărească trecerea de la statutul de consumator de conținut digital la cel de creator și utilizator responsabil. Elevul poate fi încurajat să creeze prezentări interactive, aplicații simple, site-uri, animații, materiale multimedia sau proiecte colaborative. Prin asemenea activități, tehnologia devine un mijloc de exprimare și creație.

4. Inteligența artificială – provocare și oportunitate educațională

Apariția și dezvoltarea rapidă a inteligenței artificiale reprezintă una dintre cele mai importante provocări pentru școala contemporană. Elevii au la dispoziție instrumente capabile să genereze texte, imagini, cod, explicații sau soluții la probleme. În acest context, interzicerea tehnologiei nu reprezintă o soluție suficientă. Mai important este ca elevul să învețe să utilizeze critic și responsabil aceste instrumente. Profesorul de informatică are un rol important în formarea acestei atitudini. Elevul trebuie să înțeleagă că un răspuns generat de inteligența artificială nu este automat corect. El trebuie verificat, comparat cu surse credibile și analizat din punct de vedere logic. În plus, utilizarea AI ridică probleme legate de:

- protecția datelor personale;
- drepturile de autor;
- originalitatea lucrărilor;
- discriminarea algoritmică;
- securitatea informațiilor;
- responsabilitatea utilizatorului.

În acest sens, alfabetizarea în domeniul inteligenței artificiale devine o componentă importantă a educației contemporane.

5. Profesorul de informatică – de la transmițător de informații la facilitator al învățării

Într-un domeniu în care informația se schimbă atât de repede, profesorul nu mai poate fi considerat singura sursă de cunoaștere. Rolul său se transformă. Profesorul de informatică trebuie să îl învețe pe elev cum să învețe, cum să caute informații, cum să verifice o sursă, cum să formuleze o problemă și cum să își construiască propria soluție. În acest proces, profesorul devine facilitator, mentor și coordonator. Un proiect de programare poate fi mai valoros decât memorarea unor definiții dacă elevul este pus în situația de a identifica singur problema, de a propune soluții și de a-și testa rezultatele. De asemenea, activitățile de tip proiect pot dezvolta colaborarea. Un produs digital realizat în echipă presupune împărțirea responsabilităților, comunicare, negocierea soluțiilor și asumarea rezultatului. Astfel, educația informatică contribuie nu doar la dezvoltarea competențelor digitale, ci și la dezvoltarea competențelor sociale și personale.

6. Interdisciplinaritatea – informatica în dialog cu celelalte discipline

Tehnologia creează numeroase posibilități pentru realizarea unor activități interdisciplinare. Un proiect poate combina informatica și geografia prin realizarea unei hărți digitale. Informatica și matematica pot fi reunite prin analiza și reprezentarea datelor. Informatica și fizica pot utiliza simulări pentru explicarea unor fenomene. În domeniul limbii și literaturii, elevii pot realiza produse multimedia, baze de date sau proiecte digitale dedicate unor autori și opere. În acest fel, informatica devine o disciplină-punte, care facilitează transferul de cunoștințe. Această perspectivă

este importantă pentru „Perpetuum Edu”, deoarece învățarea pe tot parcursul vieții presupune capacitatea de a utiliza cunoștințele din domenii diferite pentru rezolvarea unor probleme reale.

7. Învățarea continuă – adevărata competență digitală

Poate cea mai importantă competență pe care școala o poate forma în domeniul informaticii este disponibilitatea pentru învățare continuă. Niciun curriculum nu poate anticipa toate tehnologiile pe care elevul de astăzi le va utiliza în viața profesională. De aceea, obiectivul educației informatice nu poate fi acela de a-i învăța pe elevi „totul despre tehnologie”. Acest lucru este imposibil. Obiectivul este să îi învețe cum să se adapteze la tehnologie. Un elev care știe să învețe un limbaj nou, să consulte documentația, să caute informații relevante, să testeze o soluție și să corecteze o eroare va putea continua să se dezvolte și după terminarea școlii. Aceasta este esența conceptului de educație permanentă.

8. Informatica și formarea unui utilizator responsabil

Competența digitală presupune și responsabilitate. Într-un mediu în care informațiile circulă rapid, elevul trebuie să știe că acțiunile sale digitale au consecințe reale. Educația informatică trebuie să includă aspecte precum securitatea conturilor, parolele, protejarea datelor personale, comportamentul etic în mediul online și evaluarea critică a informațiilor. Un utilizator competent nu este cel care știe să folosească cele mai multe aplicații, ci acela care știe când, cum și de ce să utilizeze tehnologia. Această diferență este esențială. Tehnologia poate amplifica atât cunoașterea, cât și eroarea. Poate facilita colaborarea, dar poate genera și dependență. Poate democratiza accesul la informație, dar poate favoriza și răspândirea informațiilor false. De aceea, educația digitală trebuie să fie însoțită permanent de gândire critică și responsabilitate.

Concluzii

Într-o societate în care tehnologia se schimbă cu o viteză fără precedent, educația informatică nu poate fi redusă la însușirea unor instrumente sau proceduri. Misiunea sa fundamentală este aceea de a forma o minte capabilă să înțeleagă, să analizeze, să creeze și să se adapteze. Gândirea algoritmică, rezolvarea problemelor, creativitatea, colaborarea, competențele digitale și utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale sunt componente ale unui profil educațional necesar societății contemporane. În acest context, profesorul de informatică devine unul dintre actorii importanți ai educației pentru viitor. El nu poate anticipa toate tehnologiile pe care elevii le vor utiliza, dar îi poate pregăti să le înțeleagă și să le folosească în mod responsabil.

„Perpetuum Edu” nu înseamnă să învățăm permanent aceleași lucruri, ci să rămânem permanent capabili să învățăm lucruri noi. Iar aceasta este poate una dintre cele mai importante lecții pe care informatica le poate oferi educației: nu tehnologia este cea care trebuie să țină pasul cu omul, ci omul trebuie să învețe permanent să țină pasul cu schimbarea.

Bibliografie

1. Adăscăliței, Adrian, Instruire asistată de calculator. Didactica informaticii, Iași, Editura Polirom, 2007.
2. Andronache, Daniela; Bocoș, Mușata, Strategii didactice interactive, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2017.
3. Bocoș, Mușata, Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Iași, Editura Polirom, 2013.
4. Cucoș, Constantin, Educația digitală. O perspectivă critică, Iași, Editura Polirom, 2020.
5. Istrate, Olimpius, Educația la distanță. Proiectarea materialelor pentru instruirea prin e-learning, București, Editura Agata, 2000.
6. Pânișoară, Ion-Ovidiu, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Iași, Editura Polirom, 2009.

Școala într-o lume conectată. Educația pentru un comportament digital responsabil

Prof. Ochia Florin Cristian, Colegiul Național de Informatică ”Matei Basarab”, Rm. Vâlcea

Rezumat

Extinderea tehnologiilor digitale a modificat profund modul în care elevii comunică, învață și relaționează cu lumea. Accesul rapid la informație, utilizarea platformelor online și dezvoltarea inteligenței artificiale oferă oportunități educaționale importante, dar generează și noi riscuri: dezinformarea, expunerea datelor personale, cyberbullying-ul, dependența de mediul digital și utilizarea superficială a informației. În acest context, educația informatică dobândește o dimensiune formativă care depășește însușirea competențelor tehnice. Profesorul de informatică are responsabilitatea de a contribui la formarea unui utilizator digital autonom, critic, creativ și responsabil. Lucrarea analizează rolul școlii în dezvoltarea comportamentului digital responsabil și evidențiază necesitatea unei educații care să pregătească elevul nu doar pentru utilizarea tehnologiei, ci și pentru înțelegerea consecințelor propriilor acțiuni în spațiul virtual. În spiritul conceptului „Perpetuum Edu”, educația digitală este privită ca un proces continuu de adaptare, reflecție și responsabilizare.

Cuvinte-cheie: educație digitală, siguranță online, gândire critică, comportament responsabil, informatică, cyberbullying, dezinformare, elev.

Introducere

Generația actuală de elevi se dezvoltă într-un univers în care granița dintre spațiul fizic și cel digital devine tot mai puțin vizibilă. Comunicarea, informarea, învățarea, divertismentul și chiar

construirea identității personale se desfășoară, în proporții diferite, și în mediul online. Pentru elev, internetul nu mai reprezintă doar un instrument utilizat ocazional, ci un spațiu în care își petrece o parte semnificativă a timpului și în care interacționează cu alte persoane, creează conținut și ia decizii. Această realitate schimbă și responsabilitatea școlii. A-l învăța pe elev să utilizeze un calculator sau o aplicație nu mai este suficient. Educația contemporană trebuie să îl ajute să înțeleagă ce înseamnă să fii responsabil într-o lume conectată. În acest context, disciplina Informatică și TIC dobândește o importantă dimensiune educativă. Profesorul de informatică poate contribui la formarea unor comportamente care să îl ajute pe elev să distingă informația de manipulare, comunicarea de agresiune, libertatea de exprimare de lipsa de responsabilitate și utilizarea tehnologiei de dependența de aceasta.

1. Elevul digital – între oportunitate și vulnerabilitate

Tehnologia oferă elevului acces la resurse educaționale care, în trecut, erau dificil de procurat. Un elev poate consulta biblioteci digitale, enciclopedii, cursuri, materiale video, simulări și platforme educaționale. Poate colabora cu colegi aflați la distanță și poate crea propriile produse digitale. În același timp, mediul online poate deveni o sursă de vulnerabilitate. Volumul foarte mare de informații nu garantează calitatea acestora. Dimpotrivă, elevul poate întâlni informații false, conținut manipulator, imagini scoase din context sau materiale generate automat. Mai mult, spațiul virtual poate crea impresia unei libertăți fără limite. Elevul trebuie să înțeleagă însă că faptul că o acțiune se desfășoară online nu îi anulează consecințele reale. Un mesaj jignitor, distribuirea unei fotografii fără acord sau publicarea unor informații personale pot afecta o persoană la fel de profund ca o acțiune desfășurată în lumea fizică. De aceea, competența digitală trebuie să includă și competența de a anticipa consecințele propriilor acțiuni.

2. Gândirea critică – prima formă de protecție în mediul online

Într-o societate caracterizată prin circulația rapidă a informației, gândirea critică devine o competență fundamentală. Elevul trebuie să învețe să își pună întrebări înainte de a accepta sau distribui o informație:

Cine a creat această informație?

Care este sursa?

Există dovezi?

Când a fost publicată?

Mai există și alte surse care confirmă afirmația?

Aceste întrebări simple pot transforma elevul dintr-un receptor pasiv într-un utilizator activ și responsabil. Profesorul de informatică poate transforma verificarea informației într-o activitate practică. De exemplu, elevii pot primi două materiale despre aceeași temă și pot identifica diferențele dintre ele, sursele utilizate, limbajul folosit și eventualele elemente de manipulare. În

acest fel, competența digitală se întâlnește cu gândirea critică. A ști să cauți informații este important. A ști să alegi informația corectă este și mai important.

3. Datele personale și identitatea digitală

Un alt domeniu important al educației informatice îl reprezintă protejarea datelor personale. Mulți elevi publică informații despre propria viață fără să conștientizeze faptul că, odată ajunse online, acestea pot fi dificil de controlat. Fotografii, nume, locații, numere de telefon, informații despre familie sau date referitoare la școală pot contribui la construirea unei identități digitale. Elevul trebuie să înțeleagă că identitatea digitală se construiește în timp și poate influența imaginea unei persoane pe termen lung. Educația pentru securitate digitală poate începe prin situații concrete:

- alegerea unor parole sigure;
- recunoașterea mesajelor suspecte;
- identificarea tentativelor de phishing;
- verificarea setărilor de confidențialitate;
- evitarea distribuirii datelor personale;
- utilizarea responsabilă a imaginilor și materialelor altor persoane.

Aceste deprinderi nu trebuie prezentate exclusiv sub forma unor reguli. Ele trebuie transformate în comportamente cotidiene.

4. Cyberbullying-ul și responsabilitatea comunicării online

Comunicarea digitală poate facilita apropierea dintre oameni, dar poate deveni și un spațiu al agresivității. Cyberbullying-ul poate avea forme variate: mesaje jignitoare, excluderea intenționată din grupuri, distribuirea unor imagini fără acord, răspândirea unor zvonuri sau crearea unor conturi false. Particularitatea agresiunii online este că mesajul poate ajunge rapid la un număr mare de persoane și poate rămâne disponibil pentru o perioadă îndelungată. De aceea, educația digitală trebuie să includă și educația pentru empatie și responsabilitate. Elevul trebuie să înțeleagă că în spatele unui profil se află o persoană reală. Profesorul poate utiliza situații-problemă pentru a-i determina pe elevi să analizeze consecințele unei acțiuni. Întrebarea nu ar trebui să fie doar:

„Este permis să fac acest lucru?”

Ci și:

„Este corect să fac acest lucru?”

Această diferență marchează trecerea de la respectarea unei reguli la formarea unei conduite morale.

5. Inteligența artificială și problema responsabilității

Dezvoltarea inteligenței artificiale aduce o nouă dimensiune educației digitale. Elevii pot utiliza instrumente capabile să genereze texte, imagini, prezentări, cod sau răspunsuri la întrebări. Aceste tehnologii pot fi extrem de utile în procesul de învățare, dar utilizarea lor necritică poate conduce la dependență și la diminuarea efortului intelectual. Problema nu este existența

instrumentului, ci modul în care este utilizat. Un elev poate folosi inteligența artificială pentru a cere explicații suplimentare asupra unei noțiuni pe care nu a înțeles-o. În schimb, dacă îi solicită instrumentului să realizeze integral o temă și o prezintă ca fiind propria muncă, procesul educațional este compromis. De aceea, profesorul de informatică trebuie să îi învețe pe elevi să utilizeze AI ca instrument de sprijin, nu ca substitut al gândirii. Este important ca elevii să verifice răspunsurile generate, să identifice eventualele erori și să își asume responsabilitatea pentru produsul final.

6. De la reguli la cultură digitală

Regulile sunt necesare, dar ele nu sunt suficiente. Un elev poate respecta o regulă pentru că se teme de sancțiune, fără să înțeleagă motivul existenței acesteia. Educația digitală autentică urmărește formarea unei culturi digitale responsabile. Aceasta presupune ca elevul să ajungă să se întrebe spontan:

- Este sigur ceea ce fac?
- Este corect?
- Îi respect pe ceilalți?
- Îmi protejez datele?
- Sursa este credibilă?
- Îmi asum ceea ce public?
- Folosesc tehnologia pentru a crea sau doar pentru a consuma?

Aceste întrebări pot deveni repere personale. În momentul în care responsabilitatea nu mai este impusă din exterior, ci devine parte a comportamentului elevului, educația și-a atins una dintre finalitățile importante.

7. Profesorul de informatică – formator al cetățeanului digital

În școala contemporană, profesorul de informatică are o responsabilitate care depășește transmiterea cunoștințelor tehnice. El contribuie la formarea cetățeanului digital. Acesta este capabil să utilizeze tehnologia pentru învățare și comunicare, dar și să își protejeze identitatea, să respecte drepturile celorlalți și să evalueze critic informațiile. Pentru atingerea acestui obiectiv, lecțiile de informatică pot integra activități bazate pe situații reale. Elevii pot analiza:

- un mesaj de tip phishing;
- o știre falsă;
- o situație de cyberbullying;
- o problemă legată de drepturile de autor;
- un exemplu de utilizare necorespunzătoare a inteligenței artificiale;
- consecințele publicării unor date personale.

Astfel, informatica devine o disciplină care pregătește elevul nu doar pentru un viitor profesional, ci și pentru viața într-o societate digitală.

8. „Perpetuum Edu" – educația care continuă dincolo de școală

Una dintre caracteristicile educației digitale este faptul că procesul de învățare nu se încheie odată cu terminarea școlii. Tehnologiile pe care elevul le utilizează astăzi vor fi înlocuite sau transformate. Vor apărea aplicații noi, forme noi de comunicare și profesii care în prezent nici nu există. În acest context, cea mai importantă achiziție nu este cunoașterea unei anumite aplicații, ci capacitatea de adaptare. Elevul trebuie să devină capabil să învețe singur, să verifice informații, să își actualizeze cunoștințele și să se adapteze la schimbare. Aceasta este esența educației permanente. Profesorul poate pune bazele acestui proces, însă continuarea lui depinde de disponibilitatea elevului de a rămâne curios.

Concluzii

Societatea digitală oferă oportunități extraordinare pentru educație, dar creează și responsabilități noi. În acest context, profesorul de informatică nu mai poate fi doar specialistul care îi învață pe elevi să utilizeze un calculator, să programeze sau să lucreze cu anumite aplicații. El devine formator al comportamentului digital, mediator între elev și tehnologie și promotor al gândirii critice.

Un elev bine pregătit pentru societatea digitală nu este cel care știe să utilizeze cele mai multe aplicații, ci cel care știe să aleagă, să verifice, să creeze, să protejeze și să își asume responsabilitatea pentru ceea ce face. În spiritul „Perpetuum Edu", educația digitală trebuie să fie privită ca un proces continuu. Tehnologia se schimbă, instrumentele se schimbă, însă valorile care trebuie să ghideze utilizarea lor rămân esențiale: responsabilitate, respect, gândire critică, creativitate și dorința de a învăța. În cele din urmă, adevărata performanță a educației informatice nu se măsoară doar prin ceea ce elevul știe să facă pe calculator, ci prin felul în care alege să folosească ceea ce știe.

Bibliografie

1. Adăscăliței, Adrian, Instruire asistată de calculator. Didactica informaticii, Iași, Editura Polirom, 2007.

2. Bocoș, Mușata, Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Iași, Editura Polirom, 2013.

3. Cucoș, Constantin, Educația digitală. O perspectivă critică, Iași, Editura Polirom, 2020.

4. Pânișoară, Ion-Ovidiu, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Iași, Editura Polirom, 2009.

Fizica dincolo de formule. Experimentul și curiozitatea ca motoare ale învățării continue

Prof. Ochia Mădălina Camelia, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Rm. Vâlcea

Rezumat

Fizica este una dintre disciplinele școlare care oferă elevului posibilitatea de a descoperi legile care guvernează lumea înconjurătoare prin observare, experiment și raționament. Într-un context educațional caracterizat de diversitatea surselor de informație și de dezvoltarea rapidă a tehnologiei, predarea fizicii nu poate rămâne limitată la transmiterea și aplicarea unor formule. Este necesară dezvoltarea capacității elevului de a observa fenomenele, de a formula întrebări, de a construi ipoteze, de a experimenta și de a interpreta rezultatele. Lucrarea analizează rolul experimentului și al investigației științifice în formarea competențelor elevilor, evidențiind importanța legăturii dintre conceptele teoretice și fenomenele din realitate. În perspectiva conceptului „Perpetuum Edu”, învățarea fizicii este privită ca un proces continuu, în care fiecare întrebare generează o nouă întrebare, iar fiecare descoperire constituie punctul de plecare pentru o nouă etapă a cunoașterii.

Cuvinte-cheie: fizică, experiment, investigație, competențe, curiozitate, gândire științifică, interdisciplinaritate, educație permanentă.

Introducere

Întrebările despre lumea înconjurătoare apar cu mult înaintea formulelor și a definițiilor. De ce cade un obiect? De ce plutește o navă? Cum se formează curcubeul? De ce se încălzește un corp? Cum se transmite sunetul? Cum poate fi produsă și utilizată energia? Aceste întrebări simple constituie, în fond, puncte de plecare pentru înțelegerea unor fenomene fizice complexe. Fizica școlară are astfel o misiune importantă: aceea de a transforma curiozitatea spontană în curiozitate științifică. În procesul educațional, elevul nu trebuie să fie doar un receptor al unor legi și formule, ci un participant activ la descoperirea lor. Observarea, măsurarea, experimentarea, formularea ipotezelor și interpretarea rezultatelor reprezintă modalități prin care elevul poate înțelege că știința nu este o colecție de adevăruri izolate, ci un proces permanent de investigare.

1. Fizica – știința care începe cu o întrebare

O lecție de fizică poate începe cu o definiție, o formulă sau un fenomen. Din punct de vedere educațional, însă, poate fi mai stimulativ să înceapă cu o întrebare. De ce două obiecte de mase diferite cad, în anumite condiții, în același mod? De ce un obiect aparent greu poate pluti? De ce metalul pare mai rece decât lemnul, chiar dacă ambele obiecte se află în aceeași încăpere? Întrebarea creează o situație de investigare. Elevul este pus în situația de a formula o explicație înainte de a primi răspunsul. Poate greși, poate reveni asupra ipotezei, poate compara rezultatele. În

acest mod, învățarea devine o experiență personală. Profesorul nu mai este doar cel care oferă răspunsul, ci cel care creează contextul în care elevul descoperă răspunsul.

2. Experimentul – laboratorul în care teoria prinde viață

Experimentul reprezintă una dintre cele mai importante metode de predare a fizicii. O formulă poate fi memorată, dar un fenomen observat poate fi înțeles. Atunci când elevul măsoară o temperatură, determină o distanță, observă mișcarea unui corp sau studiază comportamentul unui circuit electric, el intră în contact direct cu fenomenul fizic. Experimentul dezvoltă mai multe tipuri de competențe:

- observarea sistematică;
- măsurarea;
- formularea ipotezelor;
- prelucrarea datelor;
- interpretarea rezultatelor;
- identificarea erorilor;
- formularea concluziilor.

Un experiment nereușit poate fi la fel de valoros ca unul reușit. Dacă rezultatul nu corespunde ipotezei, elevul este pus în situația de a se întreba de ce. Poate exista o eroare de măsurare, o ipoteză greșită sau o variabilă care nu a fost luată în calcul. Astfel, elevul învață că știința nu înseamnă să ai întotdeauna dreptate, ci să fii capabil să verifici ceea ce crezi că este adevărat.

3. De la formulă la fenomen

Una dintre dificultățile întâlnite în predarea fizicii este tendința de a percepe disciplina ca pe un domeniu dominat de formule matematice. Formulele sunt importante, dar ele reprezintă, în esență, o modalitate de exprimare concisă a unor relații dintre mărimi fizice. De exemplu, relația dintre distanță, timp și viteză nu trebuie întâlnită pentru prima dată sub forma unei formule. Elevul poate observa mai întâi un fenomen: două persoane parcurg aceeași distanță în intervale diferite de timp. Întrebarea apare firesc: cine se deplasează mai repede și cum putem compara mișcarea lor? Abia apoi formula devine un instrument necesar pentru descrierea cantitativă a fenomenului. Această abordare poate schimba raportarea elevului la matematică și fizică. Formula nu mai apare ca ceva ce trebuie memorat, ci ca un instrument care îl ajută să descrie și să înțeleagă realitatea.

4. Fizica din viața de zi cu zi

Una dintre cele mai eficiente modalități de apropiere a elevului de fizică este valorificarea situațiilor cotidiene. Fenomenele fizice sunt pretutindeni:

- frânarea unei biciclete;
- încălzirea apei;
- funcționarea frigiderului;

- propagarea sunetului;
- formarea umbrelor;
- utilizarea oglinzilor;
- funcționarea unui telefon;
- producerea energiei electrice;
- comportamentul obiectelor în apă;
- mișcarea unui automobil.

Atunci când elevul începe să recunoască fizica în activitățile cotidiene, disciplina încetează să mai fie percepută ca o colecție de probleme abstracte. Profesorul poate porni de la obiecte și situații familiare pentru a introduce concepte științifice. Un exemplu simplu este bicicleta. Forțele, frecarea, echilibrul, energia mecanică și mișcarea pot fi discutate pornind de la un obiect cunoscut elevului. Astfel, lumea cotidiană devine un laborator extins al fizicii.

5. Experimentul simplu – o alternativă valoroasă

Experimentul didactic nu presupune întotdeauna existența unui laborator complex. Uneori, obiectele obișnuite pot deveni instrumente de investigație. Un pahar cu apă, o monedă, un magnet, un elastic, o lanternă sau o foaie de hârtie pot genera situații experimentale relevante. Experimentele simple au un avantaj important: pot fi repetate și acasă. Elevul poate transforma propria locuință într-un spațiu de explorare. În acest fel, granița dintre lecția de fizică și viața cotidiană devine mai puțin rigidă. Profesorul poate propune elevilor întrebări precum:

Ce se întâmplă dacă...?

De ce se întâmplă?

Cum putem verifica?

Ce variabilă trebuie să modificăm?

Aceste întrebări dezvoltă treptat gândirea investigativă.

6. Eșecul experimental și valoarea sa educativă

În educație există uneori tendința de a considera greșeala un rezultat negativ. În cercetarea științifică, însă, eroarea poate reprezenta o sursă importantă de cunoaștere. Un rezultat neașteptat poate conduce la o întrebare nouă. Dacă elevul măsoară de mai multe ori aceeași mărime și obține valori diferite, el poate descoperi astfel problema erorilor de măsurare. Dacă experimentul nu confirmă ipoteza, poate fi necesară revizuirea acesteia. Prin urmare, profesorul de fizică poate contribui la schimbarea percepției asupra greșelii: „Nu am obținut rezultatul așteptat” nu înseamnă neapărat „am eșuat”. Înseamnă că avem o informație nouă pe care trebuie să o interpretăm. Această mentalitate este extrem de valoroasă și dincolo de ora de fizică, deoarece dezvoltă perseverența și capacitatea de a reveni asupra unei probleme.

7. Tehnologia în laboratorul de fizică

Tehnologia poate extinde posibilitățile experimentului didactic. Senzorii digitali, simulările, aplicațiile de măsurare și platformele educaționale permit elevului să observe fenomene și să analizeze date într-un mod atractiv. Simulările sunt deosebit de utile atunci când un experiment real este dificil, costisitor sau imposibil de realizat în condițiile clasei. Totuși, tehnologia trebuie să rămână mijloc, nu scop. Un experiment virtual nu ar trebui să înlocuiască sistematic experiența directă atunci când aceasta este posibilă. Ideal este ca elevul să poată alterna între observația reală, modelarea teoretică și experimentul virtual. Această combinație dezvoltă o înțelegere mai profundă a fenomenului.

8. Fizica și interdisciplinaritatea

Fizica nu poate fi izolată de celelalte domenii ale cunoașterii. Relația sa cu matematica este evidentă, dar interdisciplinaritatea poate merge mult mai departe. Fizica și informatica se întâlnesc în modelarea și simularea fenomenelor. Fizica și geografia se întâlnesc în studiul atmosferei, al energiei, al climei și al fenomenelor naturale. Fizica și biologia se intersectează în domenii precum biofizica și funcționarea organismelor. Fizica și chimia se completează în studiul structurii materiei și al transformărilor energetice. Această abordare îl ajută pe elev să înțeleagă că realitatea nu este împărțită în „materii școlare". Disciplinele sunt modalități diferite prin care omul încearcă să înțeleagă aceeași lume.

9. De la elevul care rezolvă probleme la elevul care formulează probleme

În mod tradițional, multe activități de fizică îi solicită elevului să rezolve probleme ale căror date și cerințe sunt deja stabilite. O etapă superioară a învățării poate fi aceea în care elevul este invitat să formuleze propria problemă. De exemplu, după studierea mișcării, elevul poate identifica o situație din viața cotidiană și poate construi o problemă pornind de la aceasta. În acest caz, trebuie să decidă:

- ce date sunt relevante;
- ce dorește să afle;
- ce relații fizice sunt necesare;
- dacă datele sunt suficiente;
- dacă rezultatul este plauzibil.

O asemenea activitate presupune un nivel superior de înțelegere. Elevul nu mai este doar rezolvator, ci devine creator de probleme.

10. „Perpetuum Edu" și formarea gândirii științifice

Educația permanentă presupune mai mult decât acumularea continuă de informații. Ea presupune dezvoltarea unei atitudini față de cunoaștere. Fizica poate contribui în mod semnificativ la formarea acestei atitudini. Elevul învață să observe înainte de a concluziona, să verifice înainte de

a afirma și să argumenteze înainte de a accepta. Aceste deprinderi depășesc cadrul disciplinei. Un adult care gândește critic și științific este mai bine pregătit să ia decizii într-o societate în care circulă permanent informații, opinii și afirmații contradictorii. În acest sens, adevărata finalitate a predării fizicii nu este doar ca elevul să știe legile lui Newton, principiul lui Arhimede sau legea lui Ohm. Mai important este ca el să dobândească modul de gândire care l-a făcut pe om să descopere aceste legi.

Concluzii

Fizica este, înainte de toate, o invitație la întrebări. Ea îi oferă elevului posibilitatea de a privi lumea cu atenție, de a observa ceea ce pare obișnuit și de a descoperi în spatele lucrurilor simple principii complexe. În procesul de predare, experimentul, investigația și legătura cu realitatea pot transforma fizica dintr-o disciplină percepută uneori ca dificilă într-o experiență autentică de descoperire. Profesorul de fizică are astfel rolul de a menține vie curiozitatea elevului și de a-i oferi instrumentele prin care aceasta poate deveni cunoaștere. În perspectiva „Perpetuum Edu", educația nu se încheie atunci când elevul a învățat o formulă și a rezolvat o problemă. Ea continuă atunci când acesta începe să observe lumea din jur și să se întrebe: „De ce?" Iar întrebarea „De ce?" este, poate, cel mai important început al oricărei învățări. Fizica nu ne învață doar cum funcționează lumea. Ne învață să nu încetăm să o întrebăm.

Bibliografie

1. Bârsan, Victor, Fizica pentru curioși, București, Editura Humanitas, 2014.

2. Bălan, Daniela; Bocoș, Mușata, Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Iași, Editura Polirom, 2013.

3. Botgros, Ion, Didactica fizicii, Chișinău, Editura Univers Pedagogic, 2010.

4. Bunescu, Gheorghe; Alecu, Gabriela, Educația – între tradiție și modernitate, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2014.

5. Cucoș, Constantin, Pedagogie, Iași, Editura Polirom, 2014.

6. Ionescu, Miron; Radu, Ioan (coord.), Didactica modernă, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.

7. Pânișoară, Ion-Ovidiu, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Iași, Editura Polirom, 2009.

Studiu privind predarea Fizicii prin proiecte STEM pentru dezvoltarea competențelor secolului XXI

Prof. Ochia Mădălina Camelia, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Rm. Vâlcea

Rezumat

Lucrarea de față propune o analiză a eficienței metodelor de predare-învățare-evaluare bazate pe proiecte STEM în predarea fizicii la nivel liceal. Pornind de la nevoia de a depăși modelul tradițional, centrat pe transmitere, se argumentează necesitatea contextualizării conceptelor fizice în probleme reale. Sunt prezentate 3 modele de proiecte implementate la clasă, rezultatele obținute în urma aplicării chestionarelor de atitudine și testelor de competențe, precum și recomandări pentru cadrele didactice. Concluzia studiului arată că învățarea prin proiecte crește semnificativ motivația intrinsecă și capacitatea de transfer a cunoștințelor la elevi.

Cuvinte-cheie: predarea fizicii, STEM, învățare bazată pe proiecte, competențe, contextualizare

Introducere

Fizica, în viziunea curriculumului național actual, nu mai poate fi predată exclusiv ca un ansamblu de legi și formule abstracte. Elevul secolului XXI are nevoie să înțeleagă "la ce îi folosește" legea lui Ohm sau principiul conservării energiei. Raportul World Economic Forum 2024 plasează gândirea critică, rezolvarea de probleme complexe și colaborarea în topul competențelor necesare pe piața muncii.În acest context, abordarea STEM - Science, Technology, Engineering, Mathematics - oferă un cadru natural pentru predarea fizicii. Mai mult, învățarea bazată pe proiecte PBL asigură trecerea de la "a ști" la "a ști să faci". Profesorul devine facilitator, iar elevul devine constructor activ al cunoașterii.Scopul lucrării este de a demonstra cum proiectele STEM contextualizate pot transforma ora de fizică dintr-o oră de memorare într-o oră de investigație și creație.

1. Fundamentare teoretică

1.1. De la predarea tradițională la predarea contextuală

Modelul tradițional, de tip transmisiv, conduce la așa-numitul "efect de inerție conceptuală": elevii pot reproduce formule, dar nu le pot aplica în situații noi. Teoria învățării situate a lui Lave și Wenger arată că cunoașterea este mai solidă atunci când este ancorată într-un context autentic.

2.2. Proiectele STEM în predarea Fizicii

Un proiect STEM eficient în fizică trebuie să îndeplinească 4 criterii:

Problemă reală: să plece de la o întrebare din viața cotidiană

Abordare inginerească: să implice proiectare, testare, optimizareIntegrare disciplinară: fizică + matematică + tehnologie

Produs final: un prototip, un raport, o prezentare

2.3. Rolul profesorului

Profesorul nu mai este "sursa unică de informație", ci designer de experiențe de învățare, mentor și evaluator formativ. Aceasta presupune competențe noi: management de proiect, evaluare prin rubrici, lucru cu tehnologie.

3. Studiu de caz: 3 proiecte implementate la clasă

Proiectele au fost derulate pe parcursul anului școlar 2025-2026 cu elevi din clasele a X-a și a XI-a.

Proiectul 1: "Casa eficientă energetic" - Clasa a X-a, Tema: Termodinamică

Obiectiv: Proiectarea unei machete de casă cu pierderi termice minime.

Activități: Măsurarea coeficientului de conductivitate termică a diferitelor materiale, calculul bilanțului termic, utilizarea senzorilor Arduino pt temperatură.

Competențe dezvoltate: Aplicarea principiului I al termodinamicii, lucrul cu date experimentale, gândire inginerească.

Proiectul 2: "Podul din spaghete" - Clasa a XI-a, Tema: Mecanică

Obiectiv: Construirea unui pod care să susțină greutatea maximă cu materiale limitate.

Activități: Calculul forțelor în bare, modelare CAD, testare distructivă, optimizare.

Competențe dezvoltate: Aplicarea legilor lui Newton, analiza tensiunilor, lucru în echipă, iterație.

Proiectul 3: "Panou solar de buzunar" - Clasa a XI-a, Tema: Electricitate și magnetism

Obiectiv: Alimentarea unui telefon de la un panou solar construit din celule fotovoltaice.

Activități: Studiul efectului fotovoltaic, măsurarea caracteristicii U-I, proiectarea circuitului de încărcare.

Competențe dezvoltate: Legea lui Ohm, randament, energii regenerabile.

4. Rezultate și discuții

Pentru evaluare au fost folosite: teste inițiale și finale, chestionar de atitudine față de fizică, rubrici de evaluare a proiectului.

Rezultate cantitative: Media la testul final a crescut cu 18% față de grupa de control care a urmat metoda tradițională. Procentul elevilor cu note peste 8 a crescut de la 34% la 61%.

Rezultate calitative: Din chestionar: 82% dintre elevi au declarat că "Fizica are legătură cu viața reală", față de 41% la început. A crescut semnificativ interesul pentru cariere în inginerie și cercetare.

Limitări: Timp mare de pregătire pt profesor, necesitatea dotării laboratoarelor, dificultatea evaluării individuale în proiectele de grup.

5. Concluzii și recomandări

Învățarea bazată pe proiecte STEM reprezintă o alternativă viabilă la predarea tradițională a fizicii. Ea nu înlocuiește rigoarea teoretică, ci o fundamentează pe experiență concretă.

Recomandări pentru profesori:

- Începeți cu un proiect simplu: 1 proiect pe modul, de 3-4 săptămâni
- Folosiți materiale low-cost: senzori Arduino, materiale reciclabile
- Evaluați procesul, nu doar produsul: jurnal de proiect, autoevaluare
- Colaborați: proiecte interdisciplinare cu profesorii de mate, info, chimie, geografie
- Viitorul predării fizicii este în a face elevii să pună întrebări, nu doar să dea răspunsuri.

Bibliografie

1. Bârsan, Victor, Fizica pentru curioși, București, Editura Humanitas, 2014.
2. Bălan, Daniela; Bocoș, Mușata, Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Iași, Editura Polirom, 2013.
3. Botgros, Ion, Didactica fizicii, Chișinău, Editura Univers Pedagogic, 2010.
4. Bunescu, Gheorghe; Alecu, Gabriela, Educația – între tradiție și modernitate, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2014.
5. Cucoș, Constantin, Pedagogie, Iași, Editura Polirom, 2014.
6. Ionescu, Miron; Radu, Ioan (coord.), Didactica modernă, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
7. Pânișoară, Ion-Ovidiu, Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, Iași, Editura Polirom, 2009.

Utilizarea calculatorului în procesul de predare–învăţare–evaluare

Prof. Popescu Florina, Școala Gimnazială Nicolae Bălcescu, sat Rotărăști

Dezvoltarea rapidă a tehnologiei informaţiei a determinat schimbări semnificative în domeniul educaţiei. Calculatorul a devenit un instrument esenţial în procesul instructiv-educativ, facilitând accesul la informaţie, diversificarea metodelor de predare şi îmbunătăţirea procesului de evaluare. Integrarea tehnologiei în activitatea didactică contribuie la creşterea eficienţei învăţării şi la adaptarea procesului educaţional la cerinţele societăţii contemporane.

În contextul actual, utilizarea calculatorului în activitatea didactică nu mai reprezintă doar o opţiune, ci o necesitate. Profesorii pot folosi diverse aplicaţii şi resurse digitale pentru a crea lecţii interactive, pentru a stimula interesul elevilor şi pentru a facilita înţelegerea conţinuturilor studiate. În cazul disciplinei Limba şi literatura română, calculatorul oferă numeroase posibilităţi de valorificare a textelor literare, de dezvoltare a competenţelor de comunicare şi de evaluare a progresului elevilor.

Utilizarea calculatorului în procesul de predare contribuie la modernizarea actului educaţional şi la diversificarea strategiilor didactice. Profesorii pot utiliza prezentări multimedia,

materiale video, platforme educaţionale sau aplicaţii interactive pentru a face lecţiile mai atractive şi mai uşor de înţeles.

În predarea limbii şi literaturii române, calculatorul permite prezentarea unor materiale variate, precum fragmente video din ecranizări ale operelor literare, prezentări despre viaţa şi opera scriitorilor sau hărţi conceptuale care facilitează înţelegerea textelor literare.

De asemenea, prin intermediul calculatorului pot fi utilizate metode moderne de predare, precum:

- învăţarea asistată de calculator;
- prezentările multimedia;
- utilizarea platformelor educaţionale;
- activităţi interactive şi exerciţii digitale.

Aceste metode contribuie la creşterea motivaţiei elevilor pentru învăţare şi la dezvoltarea gândirii critice.

Calculatorul oferă elevilor posibilitatea de a accesa rapid informaţii şi de a explora diverse resurse educaţionale. Prin intermediul internetului, elevii pot consulta dicţionare online, biblioteci digitale sau platforme educaţionale care contribuie la aprofundarea cunoştinţelor.

În procesul de învăţare, calculatorul stimulează participarea activă a elevilor şi favorizează învăţarea autonomă. Elevii pot realiza prezentări, proiecte sau portofolii digitale, dezvoltându-şi astfel competenţele digitale şi capacitatea de organizare a informaţiei.

În cadrul orelor de limba română, utilizarea calculatorului poate facilita:

- realizarea unor prezentări despre opere literare;
- redactarea unor eseuri sau compuneri;
- realizarea unor proiecte tematice;
- participarea la activităţi interactive.

Prin aceste activităţi, elevii îşi dezvoltă competenţele de comunicare, creativitatea şi capacitatea de analiză a textului literar.

Calculatorul poate fi utilizat şi în procesul de evaluare, contribuind la realizarea unor evaluări obiective şi eficiente. Platformele educaţionale permit elaborarea unor teste online, chestionare sau exerciţii interactive care pot fi corectate automat.

Avantajele utilizării calculatorului în evaluare sunt numeroase:

- feedback rapid pentru elevi;
- economisirea timpului profesorului;
- diversificarea formelor de evaluare;
- monitorizarea progresului elevilor.

În plus, evaluarea digitală permite realizarea unor activităţi interactive care stimulează interesul elevilor şi contribuie la consolidarea cunoştinţelor.

Integrarea calculatorului în procesul de predare–învăţare–evaluare aduce numeroase beneficii atât pentru profesori, cât şi pentru elevi.

Printre cele mai importante avantaje se numără:

- creşterea atractivităţii lecţiilor;
- acces rapid la informaţii variate;
- dezvoltarea competenţelor digitale;
- stimularea creativităţii elevilor;
- adaptarea procesului educaţional la stilurile diferite de învăţare.

Totuşi, utilizarea calculatorului trebuie realizată într-un mod echilibrat, astfel încât tehnologia să completeze metodele tradiţionale de predare, fără a le înlocui complet.

Calculatorul reprezintă un instrument important în modernizarea procesului educaţional. Utilizarea acestuia în predare, învăţare şi evaluare contribuie la creşterea eficienţei actului didactic şi la dezvoltarea competenţelor necesare elevilor în societatea actuală.

În predarea limbii şi literaturii române, tehnologia oferă posibilitatea de a valorifica într-un mod creativ textele literare şi de a stimula interesul elevilor pentru lectură şi comunicare. Prin integrarea resurselor digitale în activitatea didactică, profesorii pot crea un mediu de învăţare interactiv şi motivant.

În concluzie, utilizarea calculatorului în procesul educaţional reprezintă o direcţie importantă pentru dezvoltarea unui sistem de învăţământ modern, adaptat cerinţelor societăţii contemporane.

Bibliografie

1. Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
3. Ionescu, Miron; Radu, Ioan – *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

Nevoia de „Altfel ”

Prof. Preoteasa Ana-Maria, Liceul Tehnologic ”Ferdinand I”, Rm. Vâlcea

Să fii in mijlocul copiilor înseamnă să simţi cum în jurul tău pulsează viaţa, înseamnă să fii înconjurat de vise, de speranţă... Câţi dintre noi nu suntem dependenţi de fericirea lor, de zâmbetul lor? Este cunoscut faptul că tentaţiile tehnologice ni-i „răpesc” adesea şi, ca să le recuperăm atenţia şi interesul, căutăm soluţii cât mai ingenioase. Şcoala este ca o lume fermecată, plină de basm şi feerie, este lăcaşul unde se pun bazele ,,clădirii’’fizice şi spirituale a ,,puiului de om’’. Doar ,,zâna’’,modelatoarea de suflete şi minţi, ştie, cu mult tact şi răbdare, să-i treacă pragul palatului

fermecat pentru a îmbrăca haina plină de vrajă şi mister a basmului, a jocului, a cântecului şi a poeziei. Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă", dacă se folosesc metode şi procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă uşurinţă şi mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoştinţelor" Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viaţa capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară. În acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel, activităţile extracurriculare au devenit parte integrantă a procesului de invăţare, împletindu-se armonios cu cele curriculare, descoperind şi dezvoltând împreună înclinaţiile şi aptitudinile elevilor. In plus, atunci cand temele activităţilor sunt alese de elevi, acestea reusesc sa contribuie mult mai mult la dezvoltarea unei motivaţii intrinseci, deoarece îi interesează in mod direct. Acest fapt implică depunerea unui efort voluntar mult mai intens decât cel depus pentru o lecţie obişnuită desfăşurată în sala de clasă.

Un exemplu de activitate extracurriculară cu un puternic impact motivaţional asupra copiilor a fost organizarea unui concurs la nivelul clasei, concurs cu tematică literară şi plastică, organizat pe echipe. Ceea ce a conferit originalitate şi interes crescut acestui concurs a constat, în primul rând, în faptul că a fost propus de un elev, care i-a implicat pe toţi ceilalţi în creionarea regulamentului. In al doilea rând, faptul ca s-au grupat singuri în echipe, de câte doi, sau chiar de câte patru, alegându-şi apoi rolul în cadrul echipei a demonstrat încă o dată utilitatea acestui gen de activitate. Tema concursului, "Unde mi-au zburat ideile?", a fost trasă la sorţi, mobilizandu-i pe copii să-şi exprime entuziasmul in cadrul creaţiilor literare si plastice.

Astfel, am aflat că: - în „Împărăţia Ideilor" pătrunzi doar dezlegând o ghicitoare;

- comoara cu idei are un „X" roşu pe ea;
- "adulţii cu vise" ar trebui să scrie sau să picteze atunci când simt că le-au zburat ideile;
- capcana potrivită pentru „înaripatele" idei este o carte mare cu poveşti;
- ideile care "se simt captive zece ani" zboară şi se întorc doar dacă scriem şi pictăm;
- ideile pot zbura „spre est sau vest, fiindcă nu sunt oameni, să nu aibă această putere";
- ideile se pot „supăra" dacă nu le spunem „Mulţumesc!";
- Televizorul este „un monstru sclipicios şi prietenos, care iubeşte cel mai mult ideile de compuneri, absorbindu-ni-le din cap";
- dacă nu avem grijă de ele, ideile pot ,zbura foarte departe, în nicăieri";
- idei precum „a ieşi afară pentru totdeauna" sau „a termina lecţiile într-o secundă" "ne dau junghiuri în cap";

- ideile locuiesc şi ele „într-o călimară, împreună cu „NU” şi nu vor să iasă de acolo prea uşor”;
- ideile „zboară ca vântul dacă nu sunt puse la treabă”;
- dacă pierdem ideile, „le putem căuta în Oraşul Norilor Pierduţi (se ascund adesea pe acolo)”;
- nu trebuie să ne temem de colegii care ne fură ideile, fiindcă, „dacă vrem să devenim doctori, tot vom reuşi”
- ideile vin din „Ţara Cuvintelor”.

De ce am scris despre această activitate? Fiindcă am reuşit sa petrecem o oră şi jumătate într-o atmosferă de lucru ce emana creativitate, prietenie, relaxare. Într-un cuvânt, implicare. Şi nu e tocmai ce căutăm?

În concluzie, modelarea, formarea, educarea cer timp și dăruire. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare. Scopul activităților extrașcolare o reprezintă dezvoltarea unor aptitudini speciale, cultivarea interesului pentru acțiuni socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Bibliografie

1. Pamfil, Alina, Narațiune – strategie fundamentală de construcție de sens în Revista Perspective, nr. 17, 2008;
2. Pavelescu, Marilena, Metodica predării limbii și literaturii române. Ghid pentru susținerea examenelor de definitivare și de acordare a gradelor didactice, București: Editura Corint, 2010.

Metoda Cubul în receptarea romanului ”Maitreyi”

Prof. Preoteasa Ana Maria, Liceul Tehnologic „Ferdinand I”, Râmnicu Vâlcea

Literatura reprezintă unul dintre domeniile fundamentale ale disciplinei Limba și literatura română, fiind deopotrivă captivant, dar și extrem de complex. Pentru unii dintre elevii contemporani, lectura textului literar nu este un element atractiv, nu coincide cu acel „ceva” care să le trezească interesul. În general, elevii citesc operele din programă doar pentru a promova clasa sau examenele naționale, nu din plăcere sau pasiune. Chiar și așa, există elevi care recurg la tot felul de resurse adiacente pentru „a scăpa” de chinul cititului: site-uri cu eseuri, melodii cu „esenţialul” creațiilor literare. Ce este de făcut într-o asemenea situație? Cum putem noi, profesorii de Limba și literatura romană, să îi apropiem pe elevi de carte, de opera literară, de text indiferent de tipul acestuia?

De-a lungul timpului, mi-am pus această întrebare și singurul răspuns adecvat a fost lucrul efectiv cu textul la clasă, folosind întrebări provocatoare, metode participative, în echipă sau grupă, metode active care să îi antreneze pe elevi și care să îi facă să cerceteze lumea textului, să exploreze

comportamentul personajelor și să (se) identifice (cu) stările sufletești dominante transmise de către opera literară.

O metodă activ-participativă, care îi poate introduce pe elevi în construirea sensului unui text studiat, este Cubul. Metoda în sine nu este una complexă, dar necesită stabilirea unor reguli clare: a) elevii vor lucra în grupă; b) elevii vor da un singur răspuns la nivelul grupei; c) elevii vor rezolva cerinţele în timpul precizat; d) elevii vor numi un purtător de cuvânt al grupei, care să citească răspunsurile în faţa clasei, conducând astfel la o înţelegere profundă a textului dat.

Metoda poartă denumirea cubului, deoarece are în vedere rezolvarea a șase sarcini de lucru, fiecare corespunzând unei părţi a figurii geometrice. Fiecare dintre cele șase grupe de elevi formate la nivelul clasei primește spre rezolvare câte o cerinţă.

1. Descrie! presupune identificarea unor elemente din fragmentul dat.
2. Compară! are în vedere compararea anumitor aspecte ale textului dat pentru o cât mai bună înțelegere a acestuia.
3. Asociază! are rolul de a face asocieri, de a stabili anumite asemănări între diverse elemente constitutive ale textului referitoare, de exemplu, la subiect, la trăsăturile personajelor, la peisajele incluse.
4. Analizează! aduce în prim-plan modul în care elevii analizează, comentează și oferă semnificații fragmentului dat.
5. Aplică! conturează abilitatea elevilor de a crea un continut nou, pornind de la textul suport.
6. Argumentează! accentuează formarea gândirii critice, autonome a elevilor, făcandu-i să își expună punctul de vedere pornind de la fragmentul dat.

Un exemplu de aplicare a acestei metode poate să fie făcut pe romanul experienţei Maitreyi, de Mircea Eliade. Fiind o lecţie predată la o clasă de liceu, pe parcursul unei ore de curs, elevii vor avea cel puţin două fragmente de studiat prin utilizarea metodei menţionate.

Pentru **Descrie!** elevii pot avea de identificat trei aspecte de la nivelul fragmentului dat prin intermediul cărora se poate face încadrarea operei la modernism. Aceștia pot identifica perspectiva narativă subiectivă, prezenţa personajului-narator; prezenţa intelectualului; prezenţa mediului citadin.

Cea de-a doua grupă, care are sarcina de lucru **Compară!**, va avea de evidenţiat atitudinea personajului-narator față de imaginea lui Maitreyi, la nivelul fragmentelor date. De exemplu, elevii pot observa că, la început, Allan are o atitudine de dispreț față de Maitreyi din cauza aspectului fizic, ulterior, fiind uimit de culoarea pielii fetei, apropiind-o pe aceasta de o zeiță. De asemenea, elevii pot afirma faptul că, în final, personajul-narator este fascinat de comportamentul tinerei, care ajunge să îl vrăjească prin atitudinea ei față de natură și iubire.

În cadrul grupei **Asociază!**, elevii trebuie să găsească trăsături de caracter ale personajului-narator și ale personajului feminin, care trasează evoluţia relaţiei acestora. În plus, elevii trebuie să își sustină succint alegerea făcută. În acest sens, elevii vor asocia textelor date trăsături de ordin moral precum: Allan este nesigur (nu știe când a întâlnit-o prima oară pe Maitreyi; nu știe când a început să se simtă atras de aceasta), cinic/ disprețuitor față de apariția inițială a lui Maitreyi, uimit de culoarea mată a pielii fetei, fermecat de comuniunea fetei cu natura, de exotismul indian, fata cerând binecuvântarea mamei-pământ pentru împlinirea iubirii. Maitreyi este legată de natură/ comuniune cu natura (cere binecuvântarea naturii, a mamei pământ pentru împlinirea iubirii dintre ea și Allan), credincioasă (crede în puterea pământului), îndrăgostită de Allan.

Pentru sarcina de lucru **Analizează!**, elevii vor analiza comportamentul personajului – narator față de Maitreyi, pornind de la întrebări precum Ce impresie inițială are Allan față de fată? Ce simte personajul-narator față de Maitreyi în primul fragment?Ce îl surprinde cel mai mult pe Allan în aspectul fizic al fetei? Ce simte personajul-narator față de Maitreyi în cel de-al doilea fragment?. În acest sens, elevii vor preciza că inițial, Allan nu are o impresie foarte bună față de Maitreyi, simțind chiar dispreț la vederea fetei, culoarea mată, brună a pielii îl surprinde pe Allan, care asociază imaginea fetei unei zeițe. Ulterior, Allan este fermecat de fată, fiind uimit de confesiunea de iubire, dar și de relația profundă a acesteia cu natura, cu pământului căruia îi conferă putere supremă, protectoare asupra sentimentelor ei, pământul fiind în viziunea fetei elementul fundamental pentru binecuvântarea/ norocul iubirii lor.

La nivelul cerinţei **Aplică!**, elevii trebuie să creeze o secvență descriptivă a locului în care se regăsesc cele două personaje. Elevii pot să creeze un tablou din natură, în care cele două personaje se află în momentul în care Maitreyi cere binecuvântarea mamei-pământ, jurând iubire veșnică lui Allan.

Argumentează! solicită elevilor un răspuns mult mai complex. Aceștia, ţinând cont de fragmentul dat (de exemplu, incipitul romanului), trebuie să creeze un text argumentativ de minimum 50 de cuvinte în care să își expună punctul de vedere cu privire la motivul pentru care personajul-narator nu-și amintește momentul exact al întâlnirii cu Maitreyi. Elevii vor preciza faptul că Allan încearcă să își reamintească, după mai mulți ani, experiența de dragoste trăită în India. Faptul că nu își amintește cu certitudine momentul întâlnirii cu Maitreyi poate semnifica lipsa de importanță pe care personajul-narator a acordat-o acestui eveniment.

Metoda Cubului dezvoltă abilităţi de receptare a textului într-o manieră graduală prin rezolvarea unor sarcini de lucru relativ simple până la formularea unor răspunsuri complexe, asumate, referitoare la textul dat. Lecţiile trebuie să fie astfel concepute încât să le permită elevilor suficient timp pentru rezolvarea sarcinilor, dar și pentru prezentarea în faţa clasei a concluziilor/ răspunsurilor pe care le-au oferit în cadrul grupei. De asemenea, profesorul trebuie să folosească

metoda de mai multe ori pe parcursul unei unităţi de învăţare pentru a le permite elevilor să facă parte, prin rotaţie, din toate cele șase grupe/ laturi ale cubului.

Bineînteles, scopul folosirii acestei metode este acela de a forma cititori independenţi, capabili să înţeleagă textul și să utilizeze într-un mod original informaţia transmisă de acesta. În plus, fiind o metodă participativă, elevii, fiind conștienţi de punctele de vedere diferite ale membrilor grupei, reușesc împreună să negocieze și să formuleze un unic/ singur răspuns, dând dovadă de toleranţă. De asemenea, elevii își dezvoltă gândirea critică, dar și creativitatea.

Bibliografie

1. Predarea-învăţarea interactivă centrată pe elev-1, Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Inovării, Unitatea de management al proiectelor cu finanţare externă, Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin activităţi de mentorat, Bucuresti, 2009, p.28

2. Eliade Mircea, Maitreyi, Editura TANA, 2009